

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:

celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejemati:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5:50
na mesec 1:90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v pritličju levo.) telefon št. 34.

Izjava vsak dan zvečer izvešči nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvela vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6:50
na mesec 2:30

za Nemčijo:

celo leto K 30—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 35—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna. Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 85.

Iz parlamenta.

Šampanjski davek. — Davek na dobičke pri totalizatorju. — Gosposka zbornica.

Finančni odsek državnega zbora je prišel danes razpravljati o dveh novih davčnih predlogih, ki dopolnjujeta takozvani mali finančni načrt. Najtežje delo je že opravljeno, reforma davka na žganje in preureditev ter dopolnitev osebnega davka je v odseku končana, preostaja le še silno komplicirano vprašanje predkavov posameznim deželam, katero si je odsek prihranil za nazadnje — ker so tozadevna kompromisna pogajanja med strankami do sedaj še vedno brez uspeha.

Odsek pa se je zato poprijel predloge o uvedbi šampanjskega davka in davka na dobičke pri totalizatorju. Obe predlogi imata malo ali pa nič nasprotnikov: prva je izrecni luksuzni davek, druga dopolnjuje davatve, ki jih terjata država od dobičkov pri igri.

Šampanjski davek se bo pobiral kot konsumni davek na šumeče vino v širšem pomenu te besede, torej ne le od pravega šampanjca, temveč tudi od drugih šampanjcev podobnih šumečih napojev, ki vsebujejo vsaj 1 volumski procent alkohola ter šume pri odpiranju posode vsled v njih se nahajajoče ogljikove kisline. Po predlogu referenta naj znaša davek za navadno (celo) steklenico vinskega šampanjca 60 vin., sadnega šampanjca (asti spumante) in šampanjcu podobnih napojev po 20 vin. Davek se bo pobiral potom posebnih etiket, katere bodo nalepljene na steklenice.

Davek od dobičkov pri totalizatorju naj dopolnjuje sedanjo 5% pristojbino od stav pri totalizatorju tako, da se bo poleg te pristojbine plačeval v bodoče tudi davek od vseh onih dobičkov, ki presegajo trikratno vsoto stavljenega zneska. Davek bo progresiven ter se bo ravnal po razmerju med stavljenim zalogom in kvoto dobička, maksimalno pristojbino bo plačati od 25kratne kvote. Pri tri do štirikratni kvoti bo plačati 10 vin. od stavljenega krone, pri 25kratni kvoti 2 K 40 vin. od stavljenega krone. Pristojbine od igre in dobička pri totalizatorju se bodo pobirale primerno tudi od igre in do-

bička pri takozvanih buchmacherjih. Podrobnejša izvajanja pač lahko opustimo, ker nima ta davek za nas skoraj nikakega pomena, saj ne poznamo niti velikih dirkališč, niti igralne strasti, katera žene v velikih mestih tisoče k raznim dirkam in dobičkom, ki jih obljublja šanse tega ali onega konjskega favorita.

Vlada računa, da bo novi davek prinesel prilično 1 milijon kron državnim blagajnam.

Gosposka zbornica je imela popoldne plenarno sejo ter je odkazala v zbornici poslancev odobreni novi društveni zakon na 15 članov pomnoženi politični komisiji, predloga o davkoprostem zasilenem klanju živine in pa zakon o reformi kontrole državnega dolga pa finančni komisiji.

Nato so avstrijski »lordi« opravičili z velikanskim navdušenjem svoj rabelsko delo nad predloga o pisarniških oficijantih, katero je bila svoj čas zbornica poslancev v smislu upravičenih želj te kategorije državnih nastavlencev soglasno sprejela. Specialna komisija gosposke zbornice pa je v svoji zadnji seji sklenila, predlagati plenumu prehod preko te predloge na dnevni red, češ, zahteve oficijantov so neutemeljene in država ne more vsakega svojega uslužbenca uvrstiti v vrste svojih definitivnih uradnikov. Zaman je proti temu sklepu protestiral odsek poslanske zbornice za državne nastavlence ter zahteval, da se gosposka zbornica s predloga meritorno peča, ne pa da omalovažuje sklepe poslanske zbornice ter si usurpira nekeke nadzorovalne pravice, ki ji nikakor ne pristojajo. Navzlic temu protestu so »gospodje« odobrili danes predlog svoje komisije, vrgli predloga o pisarniških oficijantih v — koš, ne da bi smatrali za potrebno, si jo ogledati. Zato pa so milostno akcrtirali zakon o državnih slugah, katerega je zbornica poslancev svoj čas v smislu zahtev »gosposke hiše« preuredila.

Deželnozborska volitev.

Iz Kamnika, 25. febr.

Deželnozborske volitve so predurini in klerikalna stranka nam ponuja dr. Gregoriča iz Ljubljane za

kandidata z oklicem, v katerem pravi, da bo častni mandat lepili gorenjskih mest v njegovih rokah najboljši spravljen, ker je njegovo ime znano širom slovenske domovine in ker je že neštokrat pokazal globoko razumevanje mestnih razmer in interesov. Ta oklic vzbuja povsod dosti dvotipov, ker je ravno zelo hinavski.

Da je dr. Gregorič znana oseba, o tem niko ne dvomi, vsaj je že bil v zadnjih desetletjih povsod kandidat, kjer se je kak mandat ponujal in klerikalci bi najraje v oklicu poudarjali to njegovo vstrajnost, ki postaja že naravnost ginljiva. Volilci »lepih gorenjskih mest« pa opravičeno pravijo, da ne zadostuje, da je dr. Gregorič znana oseba, ampak zahtevajo, da bi morala biti dr. Gregoriču ta mesta znana. »Širom slovenske domovine« pa je znano, da pozna dr. Gregorič naša gorenjska mesta samo iz kakšnega nedeljskega izleta in da ne ve o njih razmerah in interesih čisto nič. Kje in kako pa je pokazal neštokrat globoko razumevanje za naše razmere in interese, ki mu sploh znane niso, to je uganka, katere niti sam dr. Gregorič ne more razrešiti. Nočemo trditi, da dr. Gregorič ne bi poznal ljubljanskih razmer in interesov. Pa tudi pri vrlih ljubljancih ni našlo njegovo globoko razumevanje mestnih razmer nikoli prave vere, akoravno v zadnjih letih niso nobene ljubljanske volitve potekle brez njegove kandidature, in mu je vsled vednih neuspehov ljudski dvotip nadel ime dr. Pogoreto.

Klerikalna stranka je hotela s spremenjenim volilnim redom vsa kranjska mesta oropati njih postavljene zastopstva v deželni zboru in jih podjarmiti s pomočjo okoličanov. Ker so meščani po veliki večini napredni, naj ne odločujejo sami o svojih razmerah, naj si ne zbirajo sami svojega občinskega in deželnega zastopstva, ampak o tem naj odločujejo okoličani, ki so kot slepi klerikalci z veseljem pripravljeni voliti vsakega kandidata, ki jim ga fajmošter priporoči, vsaj jim je mala briga, ali zastopa mesto Peter ali Pavel, ker posledice tega v svojih žepih ne občutijo. In taka stranka ima drznoto govoriti o razumevanju mestnih razmer in interesov in nam vsiljevati kandidata pod hinavskim hvalisanjem, kak globok prijatelj in zaščit-

nik, da je mestnih zahtev. Kaj lahko naša mesta pričakujejo od kandidata take stranke je jasno. Zares, v rokah takega poslanca, ki ne pozna razmer in gospodarskih zahtev naših gorenjskih mest in ki jih tudi ne bi smel zastopati z vso resnostjo kot pristaš klerikalne stranke, bi bil mandat istinito »lepo spravljen«, kakor pravi oklic.

Mnenja smo pa tudi, da bi kandidat, kateremu ni samo za »častni« ampak tudi za »delavni« mandat, in ki ima tudi nekaj politične poštenosti v sebi, ne sprejemal mandata, ravno radi svojega globokega razumevanja meščanskih interesov, iz rok okoličanov, to je kmečkih volilcev. Gospod doktor uprite se najprej nasilnemu in nepoštenemu nastopanju klerikalcev proti meščanskim interesom in potem šele se pridite ponujati. Sicer pa bodo volilci »lepih gorenjskih mest« dokazali dr. Gregoriču, da tudi oni ne marajo za takega poslanca, ki se zmira vsiljuje, kakor »devetkrat pogreta rihta«.

Ogrsko.

Ministri so zopet začeli potovati iz Budimpešte na Dunaj. Dejstvo, da je naučni minister grof Zichy predložil svojo demisijo, je učinkovalo, kakor bomba v narodni delavni stranki, ki je bila naravnost konsternirana. Danes bo cesar sprejel ogrskega ministrskega predsednika pl. Lukacsa. In če je cesar objektivno poučen o razmerah na Ogrskem in Hrvaškem, tedaj se prav lahko zgodi, da se bo pl. Lukacs precej nevoljen vračal v Budimpešto. Vsaj pa je tudi dejstvo, da ogrsko - hrvaška vladna politika še nikdar ni bila tako zavozena, tako korumpirana, kakor ravno pod režimom Lukacs - Čuvajevem. Le čuditi se moramo, da so razmere tako mirne in da ne pride do resnih konfliktov. Proti Lukacsu je nastopilo skoro vse plemenitstvo, ki ima na dunajskem dvoru, pa tudi na Ogrskem takorekoč odločilno besedo. Tudi inteligenca na Ogrskem je že zdavnaj opozicionelna in komaj čaka poštene, demokratične vlade. Delavski sloji bodo pa prihodnji teden pokazali svoje mnenje o Lukacs-Tiszovi vladi.

O demisiji naučnega ministra poročajo še sledeča dejstva. Dr. pl.

Lukacs se je še včeraj izjavil napram uredniku lista »Esti Ujsag«, da mu grof Zichy še ni podal demisije. Dejstvo pa je, da se je čutil grof Zichy zelo ženinirana vsled napadov, katerim je bila vlada v zadnjem času izpostavljena. Včeraj opoldne je izjavil grof Zichy zastopnikom časopisja, da njega ne pripravijo k nikakoršnemu političnemu ali parlamentarnemu delovanju, dokler ne bodo dementirane pri popolni svobodi dokazov in protidokazov težke obdolžitve, ki so jih opozicionelni voditelji dvignili pri min. predsedniku in ki tangirajo vso vlado.

O predzgodovini demisije naučnega ministra grofa Zichyja pripoveduje v opozicionelnih krogih, da se je grof Zichy pred tremi dnevi sestal z dr. pl. Lukacsom ter ga prosil, naj vzame njegovo demisijo na znanje ter jo predloži kralju. Dr. pl. Lukacs je bil zelo iznenaden. Grof Zichy pa je popolnoma določno izjavil, da je njegova namera popolnoma neizpremenljiva. »In ravno zdaj storiš to?« je rekel dr. pl. Lukacs, »ko so namerili proti meni, proti nam vsem naši sovražniki koncentriran napad. Ti vendar s tem direktno dovajaš vodo na mline opozicije in socialnih demokratov.« Grof Zichy: »Ne morem drugače. Ti zelo dobro poznaš moje naziranje o odlozni zadevi strankine blagajne. Začetkom nisem hotel verjeti Desyju. Šele ko ti nisi dopustil dokaza resnice pred sodiščem in nisi hotel tožiti Andrássyja, Apponyja, Zichyja in Karolyija, sem začel dvomiti. Ne morem dvomiti o besedah teh mož.« Dr. Lukacs je nato prosil grofa Zichyja, naj vsaj formalno prošnjo za demisijo osebno predloži kralju.

V opozicionelnih krogih tudi govorijo, da je tudi finančni minister pl. Teleszky jako nezadovoljen z razmerami in da bo eventualno podal svojo demisijo še pred zasedanjem delegacij. Govori se tudi, da bo morala dr. pl. Lukacs danes podal cesarju demisijo celega kabineta za slučaj, da smatra vladar stališče grofa Zichyja za opravičeno. Vladni krogi sicer to dementirajo. V včerajšnji seji magnatske zbornice je interpelliral grof Avrelj Desewffy min. predsednika v zadevi obdolžitve od strani Desyja ter je izjavil, da so obdolžitve prišle pred sodišče, sodišče pa ni hotelo odrediti dokazilnega postopa-

LISTEK.

O verstvu in veri.

(Dalje.)

Vendar pa velja na Kitajskem kot oficijelna vera izobraženstva morafen nauk Konfucija (551 do 479 pr. Kr.), ki je učil, da se mora dobro delati radi tega, ker je to v interesu privatnega in državnega življenja. Navadno ljudstvo pa se drži budizma ali taoizma, ki je neka mešanica Budovega in Konfucijevega verstva. Še bolj zamotana je stvar na Japonskem, kjer so napram verstvu precej enakodušni, vendar je kot državno verstvo od 18. stoletja naprej pripoznan šintoizem, mešanica Budovih, Konfucijevih in taoističnih pravilnih nauk. — Vsa vzhodno-azijska verstva štejejo 430 do 440 milijonov pripadnikov.

3.) Zaratusatrova vera, ki se je razvila najbrže v 7. stoletju pr. Kristusom iz naravnega verstva starih Irancev, je imela tudi velik vpliv na monoteistična verstva. To verstvo temelji v nasprotju med dobrim in slabim principom. Prvega zastopa Ormuzd, stvarnik svetlobe, dneva in življenja, drugega Ariman, povzročitelj teme, noči in

smrti. Prvi napeljuje človeka k pravemu, krepostnemu življenju, drugi ga skuša zapeljati k slabemu. Toda koncem vseh dni znaga dober princip in potem nastopi stanje večne sreče. To verstvo se je ohranilo v svojem naziranju o poslednji sodbi v krščanstvu ter vplivalo na vero v hudobnega duha vseh treh enobožnih verstev. V 7. stoletju pr. Kr. pa se je moralo umakniti mohamedanizmu ter ima danes samo še kakih 100.000 pripadnikov, takozvane Parze v Perziji in severozapadni prednji Indiji, zlasti v mestu Bombay.

4.) Židovstvo. Čisti monoteizem se je najprvo razvil pri židovskem narodu. Njihov nacionalni bog Jehova ima prvotno še človeške slabosti, polagoma pa, posebno v časih babilonske sužnosti, postane sveto in pravno popolno bitje. Preroki Mesije in duhovniki Jehove so popolnoma uničili stari politeizem ter obljubljali težko skušanemu svojemu narodu, da jim bo Jehova po Mesiji iz Davidovega rodu zopet uredil samostalno državo, ki bo obsegala ves svet. Poleg tega pa se je pod vplivom grške filozofije razvila pri naprednejših krogih — zlasti pri sektah Terapevtov in Ešenov — ideja o ničemernosti tukajšnjega življenja. Človeško bitje obstoji iz duha in telesa, prvi ga dviga k Bogu, drugi ga ponižuje k svetu. Človek potrebuje

pravne prepore, odrešenja, da se lahko iz te nizkosti povzdigne k poslednjemu cilju vsega etičnega stremljenja, k podobnosti in spojitvi z Bogom. To odrešenje so pričakovali od Mesije.

Tako se je v židovskem narodnem verstvu pripravljala pot novemu svetovnemu verstvu, ki se je pojavilo v krščanstvu. Ustanovitelj Kristus sam je izšel iz teh krogov židovskega naroda.

Židi so kot narod prenehali z razdejanjem Jeruzalema, ohranjen so pa raztreseni po celem svetu kot verska enota, ki šteje kakih devet milijonov pripadnikov, 0,6% človeštva.

5.) Mohamedanizem je sicer najmlajše enobožno verstvo, toda ker napram krščanstvu ne znači napredka, ga hočemo omeniti pred njim. Ustanovitelj Mohamed (570 do 632) je prinesel iz svojih trgovskih potovanj domov nekaj židovskih in krščanskih idej, katerim je dajal prednost pred mnogobožstvom Arabcev. Smatral se je za od Judov pričakovanega Mesija in nastopil s svojimi naukom, da ni boga razen Alaha, on pa je njegov prerok. Njegov verski in naven nauk je izšel po njegovi smrti v Koranu, sv. pismo mohamedancev. Temeljni nauk je nespremenljiva božja volja (fatalizem) in razširjenje njegovega nauka z vsemi sredstvi (fanatizem), kajti oni, ki padejo v boju za

sveto stvar, bodo uživali v paradizu posebno veselje. Obdržal je staro navado božjih potov v Meko, obrezovanje novorojencev, zapovedal večkratno umivanje, molitev, post, miloščino, prepovedal uživanje vina in svinjskega mesa ter omejil mnogoženstvo na štiri prave žene. Več njegovih uredb temelji torej na zdravstvenih ozirih. To verstvo se je razširilo v prednji Aziji, sever. Afriki in deloma na Balkanu, kjer mu pa v najnovšem času grozi propad. Do danes pa je mohamedanizem poleg krščanstva edino verstvo, ki napreduje po svojem številu, zlasti med zamorci, katerim bolj prija, kakor krščanstvo. Razpada v več sekt (Suniti, Šiiti, Vahabiti, Senusi), tvori pa vključ temu bolj enotno verstvo, kakor krščanstvo. Število mohamedancev znaša 245 milijonov, 15 1/2% vseh ljudi.

6.) Krščanstvo. Kristus se je v zunanjem naslanjal na staro vero v Jehovo, ni mu pa zadostovala zunanja pobožnost farizejev (izpolnjevanje obrednih in očitnih dejanj), temveč je zahteval popolno notranjo, naven prepoved človeka v duhu in v resnici, da se pripravi za pravo, posmrtno domovino v nebesih. Zato odklanja tukajšnji svet z vsem njegovim bogastvom in častihlepijem, odklanja tudi dejansko udeležbo pri vseh uravnih in drugih javnih zadevah ter prinaša na svet božje kra-

ljestvo. Na mesto svetnega življenja priporoča ubožno in samsko puščavniško življenje, potrpežljivo in ponižno prenašanje vseh bolesi in tuga. Poleg tega uči ljubezen do Boga in do bližnjega, vdanost v božjo voljo, bratstvo vseh ljudi.

Kakor budizem, je tudi krščanstvo verstvo ubogih in trpečih, zato se je širilo z nepričakovano naglico. Prvotni kristjani so tudi res živeli asketično, odmrli so svetu, da se prerodijo za nebo; toda to se je dalo obdržati le doblej, dokler je bilo krščanstvo verstvo malega števila ljudi. Kakor hitro pa je novi nauk hotel postati verstvo tedanje človeške družbe, se je moral prilagoditi tedanjemu kulturnemu razvoju; v službo vere je stopil pözemski imetek, pa tudi nasilje in prelivanje krvi. Čim več sveta si je krščanstvo pridobilo, temveč je izgubilo od samega sebe, na mesto evan-geljskega krščanstva je stopilo svetovno verstvo, ki sklepa kompromise z vsakdanjim življenjem. Duhovništvo se je zato obdalo z bogastvom in bleskom ter se v svoji nestrpnosti naslanjalo na posvetno moč, duševno pa si je osvojilo svet z dogmatičnimi sponami, katerih kršitev ima za posledico izobčenje iz cerkve, sežig na grmadi in večno pogubljenje.

(Konec prihodnjic.)

nja, vsled česar je v interesu vlade, da se ta nejasnost razprši. Ker so v magnatski zbornici posamezni gospodje, ki bi v tej zadevi lahko povedali resnico, jih je govornik pozval, naj celo zadevo pojasnijo v magnatski zbornici pred javnostjo. Grof Emerik Karolyi, član ravnateljstva ogrske bančne in trgovinske akcijske družbe, je izjavil, da smatra za svojo dolžnost, v tej zadevi izpovedati kot priča resnico, naj si bo to pred sodiščem ali pred parlamentarno preiskovalno komisijo.

Justhova in Kossuthova stranka hoče generalno stavko z vsemi silami podpirati. Opozicija hoče tiste dni, ko bo izbruhnila stavka, polnoštevilno priti v parlament ter s tem pokazati svojo solidarnost s stavkujočimi.

Vojna na Balkanu.

Znamenja izbojstva položaja.

Kakor poroča »Journal« iz Petrograda, je nemški veleposlanik Pourtalès pri svojem obisku pri Sazonovu deciderano naglašal miroljubnost Nemčije. Tudi sta se razgovarjala oba državnika o možnosti, najti pot, ki bi odgovarjala tako avstro-ogrskim, kakor ruskim interesom. Grof Pourtalès je podal formalno izjavo, da vidi Nemčija svojo nalogo v tem, da najde možnost za sporazum med Avstro-Ogrsko in Rusijo. Nemška vlada bo zastavila svoj vpliv na Dunaju tako, da bo svetovala avstro-ogrski vladi popustljivost.

Vesti, kakor da bi imeli koraki grofa Pourtalèsa namen, izpolniti misijo princa Hohenloheja, se oficijalno dementirajo, češ, da izpolnitve teh korakov ni treba, ker so imeli koraki princa Hohenloheja popoln uspeh.

Včeraj dopoldne se je vršila tudi na Dunaju konferenca, katere so se udeležili ministrski predsednik grof Stürgkh, finančni minister Zaleski, trgovinski minister Schuster in minister za javna dela Trnka ter poslanci: Hartl, dr. Jerzabek, dr. Langenhan, dr. Ladgman, Pacher in dr. Roller. Poslanci in zastopniki industrije so opozarjali na neugodni vpliv negotovitosti zunanje-političnega položaja na česko industrijo, zlasti pa na tekstilno industrijo.

Grof Stürgkh je nato izjavil: Upati je z vso gotovostjo, da se bo v najkrajšem času položaj znatno izboljšal.

Ta izjava ministrskega predsednika je napravila na poslance in zastopnike industrije kar najboljši vtisk. Tudi člani gosposke zbornice so se živahno bavili s to izjavo ter naglašali njeno važnost tem bolj, ker se je med tem izvedelo, da je podal ministrski predsednik to izjavo dogovorno z zunanjim ministrom grofom Berchtoldom.

Vojna odškodnina in turški državni dolg.

Tudi srbska vlada zastopa v vprašanju turške vojne odškodnine stališče, da mora plačati Turčija Balkanski zvezi vse stroške, ki so v zvezi narasli vsled vojne. Tako bodo zavezniki vztrajali brezpogojno na vojni odškodnini, pač pa bodo balkanske države prevzele del turškega državnega dolga, da na ta način obvarujejo tuje skupine upnikov pred občutnimi izgubami.

Kakor poročajo iz Carigrada, je v zadnji seji upravnega sveta »Dette publique« predsednik de la Bouligner nadrobno poročal o rešitvi višjih ekonomskih vprašanj na Balkanu po končani vojni in zlasti glede prevzetja turškega državnega dolga od strani Balkanske zveze. Predsednik je izjavil, da je dobil informacije, glasom katere nameravajo vselesile predložiti vsa ta vprašanja posebni konferenci veleposlanikov. Konferenca se bo najbrže sestala v Parizu.

Avstrijsko - ruski sporazum.

Na merodajnih mestih v Belgradu se govori, da je avstrijsko - ruski sporazum mogoč samo, če Avstro-Ogrska popusti. Vsekakor pričakujejo v belgradskih političnih krogih, da popusti Avstro-Ogrska že do četrtka, ko se zopet sestane konferenca veleposlanikov. Če Avstro-Ogrska do tedaj ne popusti, se bodo pogajanja zavlekla tako dolgo, da bo padel Skader.

Bolgarsko - romunski spor.

Kakor poročajo z Dunaja, je ba-je Romunska zahtevala, da se bolgarsko - romunska sporna vprašanja ne rešijo na konferenci veleposlanikov v Londonu, marveč v Petrogradu. Vzroki za to zahtevo so sledeči:

1. se nahajajo vsi akti glede Dobrudže v Petrogradu;

2. da izkažejo carju posebno čast, ker je on dal povod za sklicanje haaške mirovne konference, in

3. da si pridobi Romunska, ki že uživa simpatije trozveze, tudi simpatije Rusije.

Turčija in Grki.

Tekom obiska turškega justičnega ministra pri ekumenskem patriarhu, je govoril minister tudi o političnih dnevnih vprašanjih. Izjavil je med drugim svoje mnenje, da Balkanska zveza za Grško ni priporočljiva. Zveza bo usodepolna za helezem. Isti val, ki ogroža že sedaj muzlimane in Grke, bo preplaval vse prebivalstvo zavzetih pokrajin. Glejmo, da živimo vsaj v prihodnosti v miru. Preteklost pa nam bodi poduk za prihodnost. — Iz te izjave turškega justičnega ministra je jasno razvidno, da se skuša Turčija že sedaj približati Grški in da jo hoče odtrgati Balkanski zvezi, da jo pozneje lahko uporabi v svoje namene.

Stajersko.

Smrtna kosa. Iz Podsrede. Dne 22. februarja je umrl gostilničar in posestnik Jože Presker star. Pokojnik je bil vrl naprednjak; pod njim kot načelnikom krajnega šolskega sveta se je zidala nova šola. Naj v miru počiva! — Iz St. Pavla pri Preboldu. V nedeljo zvečer je umrl nadučitelj Josip Fischer. Pokojnik je bil gornjevrtajski rojak. Kruta smrt ga je vzela v najlepši moški dobi; bil je šele 47 let star. Čislalo ga je vse kot izvrstnega učitelja in vzornega rodbinskega očeta. Lahko mu zemljica! — Iz St. Jurja ob Juž. železnici nam pišejo: Dovolite, gosp. urednik, da v »Slovenskem Narodu« zapišem nekaj vrstic v spomin našemu umrlemu mlademu somišljeniku, članu vseh naprednih društev v St. Jurju, Antonu Samcu. Bolehal je na jetiki tri leta in položili so ga v rani grob poleg brata, ki je umrl na isti boleznj pred dvema mesecema. Strankarska zvestoba in vnetost pokojnikova lahko služi mnogim v svetel vzgled; pri družtvih tudi ni bil samo mrtev plačujoči član, temveč živ sotrudnik in delavec. Slovo od njega nam je bilo prav hudo.

Iz Slovenjgradca. Pri nas smo imeli dva dni trajajoč bojkot piva. Nemški gostilničarji so namreč stopili skupaj in sklenili, da bodo podražili in zvišali ceno za vrček od 20 na 22 in za čašo od 14 na 16 vinarjev. Na to so njihovi nemški someščani odgovorili z bojkotom piva in kupovali istega v »Narodnem domu«, kjer je ostal gostilničar pri stari ceni. Po dveh dnevih so se pa nemški gostilničarji udali in nastavili stare cene za pivo.

Iz Slovenjgradca. (Na naslov deželnega šolskega sveta.) V slovenski šoli imamo 301 otroka in vendar noče deželni šolski svet na noben način dovoliti ustanovitve definitivnega četrtega razreda. V mestni nemški šoli je 215 otrok, a vendar ima štiri definitivne razrede; vitanška nemška šola ima dva definitivna razreda, dasi jo obiskuje komaj 42 otrok! To je že več ko mačehovsko postopanje napram slovenskemu šolstvu. Opozorjamo na to dejstvo našega dež. poslanca dr. Verstovška. Saj se pride po istih stopnjah do gospode v deželnem šolskem svetu, če se gre denuncirati kakega narodnega nadučitelja ali če se gre opozarjati in zahtevati kake opravičene stvari v pričo slovenskemu šolstvu v volilnem okraju.

Iz St. Jurja ob južni železnici. Dne 17. t. m. je po dolgi in mučni bolezni umrl g. Anton Samec, star šele 25 let. Pokojnik je bil kremenit značaj, vedno navdušen naprednjak in član »Sokola«.

Iz Šmarja pri Jelšah. V nedeljo, dne 23. t. m. se je vršil po rani maši v prostorih g. Habjana gospodarski shod, na katerem je govoril vičanski Škerlec o različnih kmetijskih zadevah, pred vsem o travništvu. Po tem za šmarske razmere dobro obiskanem shodu pa se je vršil občni zbor naprednega političnega in gospodarskega društva za šmarski, rogaški in kozjanski okraj. Iz tajniškega poročila, ki ga je podal urednik V. Spindler iz Celja, posnemamo, da je društvo v minulem društvenem letu napeljalo ustanovitev dveh ljudskih knjižnic in sicer v Rogatcu in St. Petru na Medvedjem selu; knjižnica pri Sv. Štefanu se je osamosvojila in jo je prevzelo novo ustanovljeno napredno izobraževalno društvo. Upati je, da se bodo sčasoma razvila okrog knjižnic enaka društva v Rogatcu in St. Petru na M. s. Ustanavljanju dobrih ljudskih knjižnic bo napredno politično društvo za šmarsko - rogaško - kozjanski volilni okraj v bodoče posvečalo še več pozornosti. Letos se je pričela tozadevno večja akcija in se dela za ustanov-

itev ljudskih knjižnic v Podčetrtku, St. Petru pod Sv. gor., Sedlarjevem, Rogaški Slatini in v St. Vidu pri Grobelnem. V minulem društvenem letu je bilo 12 javnih društvenih shodov in 4 veselice s predavanji; posebno lepo je uspela v gmotnem in moralnem oziru Aškerčeva slavnost v Šmarju pri Jelšah. Društvo se je tudi brigalo za različne občinske volitve in sploh skušalo ustvariti in vzdrževati trdne zveze med naprednjaki v šmarsko - rogaško - kozjanskem volilnem okraju. So to prvi začetki narodno - napredne politične organizacije v tem okolišu: upajmo in delajmo, da se bodo razvili v politično moč v blagor narodov! Pri volitvah je bil izvoljen stari odbor; načelnik društva ostane Jakob Golež, kmet v St. Vidu pri Grobelnem.

Iz Šmarja pri Jelšah. Napredno politično društvo za šmarsko - rogaško - kozjanski volilni okraj je priredilo v nedeljo, dne 23. februarja popoldne gospodarski shod pri Smehu v Mestinjah. Govoril je na njem o raznih kmetijskih zadevah vičanski Škerlec. Udeležba je bila bolj slaba, ker se je vršilo istočasno zborovanje šentpetersko - mestnijske podružnice c. kr. štaj. kmetijske družbe na Sladki gori.

Iz Leskovca pod Ptujem poročajo, da je politična oblast zavrnila ugovor, ki so ga vložili narodno čuteči Slovenci proti zadnjim občinskim volitvam. V Leskovcu bodo torej sedaj gospodarili v občinskem odboru štajercijanci. Novi župnik Ognjeslav Škamlec, ki je včasih toliko rogovilil po Ljutomeru, ima v Leskovcu malo uspehov proti štajercijancem; ali pa mu je priporočil škof dr. Napotnik, ki je iskreno prijatelj pujskega Orniga, modro zmernost?

Zopet nova klerikalna žrtve učiteljstva. V Gaberniku pri Kostričnici na Štajerskem se je ustrelil dne 20. t. m., kakor smo že poročali učitelj v Žetalah Flor. Trafenik. Siromak je bil globoko v dolgih in ga je baje zadnje dni posebno še »Ljudska posojilnica« v Ljubljani hudo stiskala. Bil je še 19. v Ljubljani, kjer je prenočil v »Unionu«. Varani up, da bode z regulirano plačo uredil svoje razmere in se ubranil vsaj najhujšemu stradanju, gnil ga je v obup! Klerikalni poslanci na Štajerskem! Njegova kri vpije v nebo po maščevanju! Vi imate na vesti njegovo mlado življenje! V afero je nekoliko zapletena tudi poznata gospodična pri klerikalni »Ljudski posojilnici« v Ljubljani.

Radinci. Za tukajšnjo občino je bil dne 23. februarja izvoljen občinskim predstojnikom znan in delaven rodoljub g. Jak. Zemljčič. Kaplan Stuhlec se je sicer mnogo trudil preprečiti to izvolitev, a nič ni dosegel. Zakaj? Tega menda sam ne ve. Da, da gospod kaplan ljudski glas, božji glas.

Št. Pavel pri Preboldu. 24. februarja 1913. Včeraj zvečer je ob 7. uri umrl tukajšnji nadučitelj Jožef Fischer po kratki mučni bolezni. Boleval se je s prirojeno jetiko, h koji je pritisnil tako imenovani »šen« v glavo, ki ga je v dobrem tednu spravil iz tega sveta! — Fischer je bil jak mirnega značaja, dober mož, skrbni oče in vestni učitelj. Z vsakim je bil prijazen in postrežljiv, — ter vsestransko priljubljen. — A ni se veliko omešaval v posvetne naprave, vendar je v St. Pavlu ustanovil hranilnico in posojilnico, katero je enkrat vpeljavno pustil drugemu nasledniku. Kjer se je le mogel, se je odtegnil javnemu delovanju in je živel s svojo rodbino na tihem in v lepem miru. Svojo hčerko Milico je izšolal za učiteljico, ki je do sedaj služila v St. Pavlu pod njegovim vodstvom. Sinko Joško obiskuje slovensko gimnazijo v Celju in Brankec najmlajši sinček je star okoli 3 leta. Proti piscu teh vrst je prav mnogokrat izrekel svoje iskrene želje, da bi mu Bog dal tako dolgo živeti, da bi spravil svoje otroke, katere je toliko ljubil, do poštenega kruha; toda želja njegova se mu ni do cela izpolnila. — Samo Milica je pri svojem kruhu, a Joško in Brankec sta ostala sedaj brez skrbnega očeta v oskrbi gospe matere. Vso rodbino je zadela s smrtjo gospoda Fišerja velika nesreča. Hud udarec jih je zadel. Toda tolažilno za njo je, da dobi gospa po ranjem gospodu polovico njegove plače kot letno penzijo, manjša dva otroka pa postavno izgojevalno podporo. In gospa si bode vedela in znala še kaj posebej prislužiti za glasovirne ure kot učiteljica glasovirja in ročnih del. — Nadučitelj Fischer je bil Gornjevrtajski rojak, v Ljubljani je skončal učiteljske in bil nastavljen za učitelja v St. Petru pod svetimi gorami, pri sv. Francišku v Zgornji Savinski dolini, v Ljubnem pri Gornjem gradu, v Mozirji na Vranskem od koder je prišel v jeseni leta 1902 v St. Pavel za nadučitelja, potem je tukaj zidal novo brezrednico in je isto vodil z moško roko do svoje smrti. — Blag mu spomin!

Iz Gradca. Zabavni večer, ki sta ga priredili ženska in akademična podružnica Ciril - Metoda v Gradcu, dne 23. februarja 1913, je prav dobro uspel. Program, ki se je odlikoval po svoji pestri raznolikosti, je privabil precejšnje število tukaj živčih rojakov, tako da je bila dvorana skoro premajhna. Vzlic temu smo pogrešali še marsikoga; nočemo imenovati imen, a zdi se nam, da se gotova gospoda direktno ogiblje vsega, kar je slovensko. — Za uspešno prireditve gre pred vsem hvála g. tehniku Legatu, ki je bil duša celega večera. Nastopil je kot deklamator Zupancičeve pesmi »Grobovi tulijo«, ki jo je predaval naravnost mojstrsko. Imenovani gospod se je odlikoval tudi kot »Hitri risar«; narisal nam je s svojo večšo roko v par minutah več lepih študij, n. pr. Prešerna v eni potezi. — Zelo je ugajal kvartet, ki je, čeravno šele v zadnjem trenutku sestavljen, zapel par krasnih pesmi. Kuplet »Na planine!« je bil ponesrečen, ker ni bil zadostno naštudiran. Klavirski part je izvedla spretno dična predsednica ženske podružnice, ga. prof. Murkova. Tembolj originalna je bila parodija na Prešernove poezije »Življenje-pis vagabunda«, ki jo je duhovito sestavil neki tukajšnji medicinec. Za sklep so nam improvizirali grotesko v enem dejanju »Živ ali mrtev?«, v kateri je izzval prestavljalec moške vloge salve smehu. — V gmotnem oziru je večer še precej dobro uspel. G. G.

Drobne novice. Z Brega pri Celju. Umrli je po daljšem bolehanju lastnica znane vinske gostilne, gospa Jera Plojeva. Pokojnica je bila zavedna Slovenka in pri okoličanih kakor pri meščanih zaradi svoje postrežljivosti zelo priljubljena. N. v m. p.! — Od Sv. Ane na Krembergu poročajo, da je umrla poštarica in posestnica gospa Fil. Seyfried v starosti 50 let. — Iz Celja. Na petrazredni deški ljudski šoli v mestu, 1. plačilni razred, je razpisano mesto prov. učitelja. — Iz Rogateca poročajo, da so vlomili tatovi pri posestniku Herčku v Topolah in odnesli denarja in blaga v skupni vrednosti do 500 K. — Iz Gornjega grada. V Nazarijih se je ponesrečil pri streljanju z možnarji kmečki fant Ivan Tomišek. Vsled nepreviđenosti enega izmed tovarišev mu je zletel celi naboj v obraz in ga težko poškodoval. — Iz Gradca. Po poročilih tukajšnjih listov so zaprli bankirja Jungla, slastnika bančnega podjetja »Alpenländische Escomptegesellschaft«, Tomaschek & Jungl, ki je prišla vsled prezaodloženja v znesku 800.000 K v konkurz. Jungla so zaprli, ker ga dolže raznih goljufij z menicami in ker je oškodovalec graškega trgovca F. R., ki je špekuliral z delnicami alpinsko - montanske družbe, Škodove tovarne in s prioriteta mi Južne železnice, za 110.000 K. — Iz Slovenske Bistrice poročajo, da je zgorelo gospodarsko poslopje posestnika Karla Turina v Cigonjici. Škoda znaša več ko 3000 K. — Iz Celja. V Meži ob Dravi so zaprli dva poljska žida, ki sta lazila pod napačnimi imeni Auer in Maier po Spodnjem Štajerskem in nabirala pri ljudeh naročila za emailne fotografije, ki bi jih naj izdelala tvrdka Liebermann na Dunaju. Ta tvrdka pa sploh ne eksistira. Žida sta dobila od naročnikov takoj denar, ki sta ga seveda pridržala zase. Ker se zadnje čase pojavlja več takih sleparjev, ki hočejo na stroške nepoučenih ljudi dobro živeti, bi eksemplarična kazen nič ne škodovala.

Koroško.

Na železniškem prelazu pri Vko-vah je padel vol, ki je peljal voz kamenja, malo pred vlakom na progo. Ilapcu se je posrečilo, da je vola pravočasno izpregel, toda vlaka ni mogel več ustaviti. Stroj je trčil v voz in ga razbil.

Ponesrečen železničar. Na beljaškem kolodvoru je povozila lokomotiva brzovlaka št. 901 snažilca menjal tira bivšega čuvaja Petra Braksa. Ponesrečenca so prepeljali v brezupnem stanju v bolnišnico, kjer je že brzokone umrl. Braks je bil oženjen in zapušča vdovo in 5 nepreskrbljenih otrok.

Velik požar v Beljaku. Včeraj ob 5. popoldne je izbruhnil požar v tovarni za sodove, preje tvrdka Karel Pascher, sedaj zadruga z omejenim zavezo. Ogenj se je tako hitro širil, da je pogorelo celo skladišče in del tovarne. Škoda znaša 80.000 do 100.000 K.

Poboj med vojaki. Pred gostilno Alm v Celovcu sta se sprla dva vojaka 17. pešpolka in se začela tepsti. Potegnita sta ravno bajonete, ko je prišel neki narednik od godbe. Vojaka sta ga napadla in mu zlomila srblo. Nato je prišel stražnik, vojaka sta pobegnili, gosti pa, ki so prišli iz gostilne, so napadli narednika

in ga težko ranili na glavi. Z veliko težavo je rešil stražnik narednika in ga odpeljal v vojašnico. Vojakov, ki sta pobegnili, še niso izsledili.

Primorsko.

Umrli je v Prvačini posestnik in gostilničar na kolodvoru Anton Vodopivec. Mož, ki je bil Slovenec in vrl naprednjak, je bil znan tudi kot bivši gostilničar pri Petelincu v ulici Ghega v Trstu.

Velik požar. Iz Vile Vicentine poročajo, da je izbruhnil tam včeraj velik požar, ki je uničil več hlevov. Poginili so trije dragoceni plemenski biki, več drobnice. Pogorelo je več orodja in krme. Škoda znaša čez 35 tisoč kron. Kako je ogenj nastal, še ni znano.

Stavka v tržaški blaznici še vedno vztraja. Včeraj so se zbrali stavkujoči v prostorih »Camera del lavoro«, ki vodi tudi celo stavko. Zborovanje, katerega sta se udeležila tudi dva laška občinska svetovalec, je trajalo 7 ur. Kljub vsemu pirzadevanju previdnejših elementov se stavkujočim ni dalo dopovedati, da se v takem institutu vsled discipliniranja enega uslužbenca ne more izpostavljati v nevarnost cel zavod s številnimi bolniki in reveži. Tako početje je proti vsaki humaniteti in tako početje je mogoče edinole pri laški Cameri del lavoro in pod sedanjim laškim mestnim gospodarstvom. Po sedemurnem zborovanju so dosegli toliko, da si izbere stavkujoči stavkarski odsek 7 mož, ki se bodo danes pogajali z županom. O uspehih pogajanja bomo svoječasno poročali.

Stroj raztrgal strojnika. V tovarni za brikete Faber v Trstu se je približal parnemu stroju strojnik Franc Koman. Jermen gonilnega kolesa ga je potegnili med kolo, ki ga je vrglo med kolesje. Delavci so slišali nekak krik, videli truplo ponesrečenca v zraku in v tem trenutku je obstal stroj. Ko so pristopili bližje, so našli Komanoovo truplo popolnoma raztrgano.

Nesreča v tržaškem pristanišču. Na Jožefovem pomolu je zašel ladjin natak, 16letni Vincenc Strikar, med dva železniška tovorna voza. Odbijači so ga pritisnili skupaj in v zadnjem trenutku so ga rešili železničarji. Prepeljali so ga v brezupnem stanju v bolnico. Odbijača sta mu strla prsno ogrodje in zlomila več reber. Kljub takojšnji operaciji bo težko okrevati.

Polet s hidroplanom nad Portorožem. Avijatik Herman Hold je napravil pri Portorožu prvi poskus z domačim hidroplanom. Vozil se je nekoliko časa po morju, nato pa se je dvignil in dosegel v krakem višino 1500 m, kjer je izvršil več evolucij in se spustil nato zopet srečno na morje.

Stavka gimnazijcev v Pazinu. V Pazinu so pričeli stavkati učenci VIII. razreda tamošnje gimnazije in ne obiskujejo pouka v zgodovini, kateri predmet poučuje prof. Luka Broljih. Pravijo, da je stavko zakrivil ravnatelj Kos.

Postajenačelnik — agent provokater. Postajenačelnik v Cerovljah, gosp. Wedra, opravlja poleg svojih službenih poslov še kaj čudne, s častjo postajenačelnika težko združljive posle. »Edinost« poroča, da je prišel ta mož pred nekaj časom v tamošnjo gostilno Opaščevo, kjer je bilo zbranih več Slovencev in nekaj Hrvatov, uradnikov in meščanov. Mož je oblastno zaklical: Prinesite mi pol litra vina, pa ne onega srbskega. (Govoril je seveda nemški.) Nato je začel udrihati po Jugoslovanih z najrazličnejšimi psovskami, kakor: »Königsmörder«, »Vatermörder«, »Vaterlands-mörder«, »Hochverräter«, »Lausbanda«, »serbische Schweine« itd. Ker so bili navzoči gosti pametni, so molčali. To pa je moža tako vjezilo, da se je končno izdal in zaklical: »Naj le kdo odpre usta, pa mu takoj preskrbim 6 mesecev ječe!« Toda tudi na to Slovenci in Hrvati niso reagirali. Konec pa je bil žalosten in nedostojen za postajenačelnika. Začel je namreč na vse zadnje napadati gostilničarja in goste osebno, tako, da so bili končno primorani, da so ga na čeden način postavili iz gostilne. — Če se bo vršila tozadevno kaka preiskava, naj tozadevna oblast vpraša kot priče o dogodku v prvi vrsti navzoče, ki bodo verodostojno izpovedali o dogodku, ki nam jasno priča, kako mora biti človek previden in kako se mora paziti pred takimi provokatorji.

Dnevne vesti.

+ **Volilni skod** se vrši danes zvečer ob 8. uri v Trzinu. Volilci se predstavljajo kandidati narodno - napredne stranke g. notar Matija Marincič. Škoda se udeleži kot odposlanec izvrševalnega odbora pod-

predsednik stranke državni poslanec dr. Vladimir Ravnihar.

Kako se pri nas volitve fabricirajo? »Slovenec« je, kakor znano najpogostejši list na Slovenskem in njegov stalni sodrudič Boltatu Pepe predeluje, kar izvede iz zanesljivega vira, znano Kniggejevo knjigo. Kar pa stori narodna in napredna stranka, to je vselej nesposobno, po mnenju »Slovenca« namreč! Eksekutivni odbor naše stranke je zapisal v svojem oklicu, da se bo izvršila volitev v Gorenjskih mestih na podlagi očitnega zakonolomstva, katero so zakrivila dotična klerikalna županstva in ž njimi naša deželna vlada. Zakonolomstvo! Kako nesposobno, zdi se »Slovenec«. Nesposobno gori, nesposobno jol! Resnično je pa vendar. Naš deželni volilni zakon je oprt na gotove temelne principe, ki se drugače nego z visoko, kvalificirano večino odpraviti ne dajo. Med te principe spada tudi census, in sicer v tem smislu, da v mestni skupini ne more nikdo voliti za deželni zbor, če ne plača vsaj 8 kron davka. Ta census se iz deželnozbornskega volilnega reda ni nikdar odstranil, je torej za poštenega človeka še danes veljaven. Tudi je jasno, da se v tem pogledu s priprostim občinskim zakonom ni mogel derogirati deželnozbornski volilni red. Klerikalci se pa sedaj gre za tiste kmete, ki se slepo pokore svojemu župniku, in ki imajo v ti ali oni mestni občini kako neznatno zaplato sveta, za katere plačujejo par vinarjev zemljiškega davka. Te vinarke volilce so klerikalci postavili v volilni imenik za bodočo volitev v gorenjskih mestih. In sicer samo zategadelj, da so si prislepali okrog 100 nevolilcev, s katerimi si hočejo prigoljufati gorenjski mestni mandat! A tudi tukaj se prav nič ne čudimo, da je deželna vlada zavrnila dotične od naših pristašev vlozene reklamacije, kar je žalostno, a zopet resnično, da mora baron Schwarz plesati, kakor mu gode glavni Šusteršič! Čudimo se le, da dvojčka Schwarz-Šusteršič ob roki sedanjega občinskega reda za skupino gorenjskih mest nista vpeljala splošne in enake volilne pravice. Z ravno tisto logiko, s katero sta odstranila census, bi lahko vpeljala splošno in enako volilno pravico. Pa naj si bode že kakor hoče, teh političnih sleparij smo do grla siti. Namen sedanje volitve je v prvi vrsti ta, da se omogoči, zateči se pred državno sodišče, ki naj razsodi, velja li pri naših deželnozbornskih volitvah se osmerkronski census, ali ne? Potem morda vendar pridemo do časov, ko bo deželni predsednik kranjski živel v zavesti, da je njegova prokleta dolžnost, respektirati sodbe državnega sodišča.

Dr. Šusteršič se boji za svoj državnozbornski mandat. Zadnje državnozbornske volitve se pokazale, da državnozbornski mandat dr. Šusteršiča v ljubljanski okolici ni več popolnoma varen. Klerikalci so od tistega časa sami začeli čutiti, da so bile te volitve najbrže zadnje, pri katerih je zmagal klerikalni kandidat. Predvsem je klerikalcem v želodcu spodnja Šiška, ki je v pretežni večini napredna. In da se teh naprednih volilcev klerikalna stranka iznebi, je najela v Spodnji Šiški par štreberjev, da so vložili prošnjo za inkorporacijo Spodnje Šiške Ljubljani. Deželni odbor je z odprtimi rokami zagabil za to prošnjo teh par za Spodnjo Šiško popolnoma nemerodajnih oseb ter z največjo naglico izdelal predlog za inkorporacijo Spodnje Šiške. In da ima ta predlog predvsem politično ozadje, to dokazuje tudi današnja »Tagespost«, ki pravi, da ima ta inkorporacija politično ozadje, ker zasleduje edinoletno svrhu, da zmanjša število liberalnih volilcev v volilnem okraju dež. glavarja dr. Šusteršiča. Proti tej inkorporaciji sta se izjavili ljubljanska in spodnješiška občina — toda ne iz političnih, temveč iz strogo komunalnogospodarskih ozirov, ker je današnji gospodarski položaj pač tak, da se tega nerba ne more izvršiti, ne da bi se občina občinska oziroma občinarjem mnogo škodovalo. Ker pa vemo, da se pri nas gode čudeži, se tudi ne bomo čudili, če bo vlada prisiljena zakon med Ljubljano in Spodnjo Šiško blagoslovila ter ga predložila v sankcijo. Da se državnozbornski mandat dr. Šusteršiča v ljubljanski okolici daje, je najboljši dokaz tudi stavka v Vevčah. Klerikalna stranka se je začela bati za svoje ubogljive volilce v Vevčah ter provocirala stavko, ker je bila prepričana, da vsled pričakovanih izprememb na gospodarskem polju dosežejo delavci znatne uspehe, s katerimi bi se seveda potem klerikalci ponášali. Gospodarske razmere pa so se proti računom klerikalcev poslabšale, in vevško delavstvo je moralo po petmesecni, popolnoma brezuspešni stavki iti zopet na delo. In če bodo delavci v Vevčah začeli prav

vpoštevati te »zasluge« klerikalnih vpadatorjev, tedaj se bo morda v kratkem zgodilo, da bodo tudi Vevče Ljubljani — inkorporirane. Nato pride na vrsto Ježica, če se bivši župan Vilfan ne bo vstrašil visokih gospodov, ki se vozijo k njemu v avtomobilih.

Odklonjena podpora. Sam vrag vedi, s čim se je »Podporno društvo za slovenske visokošolce v Pragi« zamerilo klerikalnemu dež. odboru, da mu je ta odrekel vsako podporo. To društvo je podpiralo slovenske akademike ne glede na njih mišljenje; podpiralo je tudi klerikalne dijakove v znatni meri, da klerikalci niso za društvo ničesar žrtvovali in da klerikalni dijakovi vendar podporo ne potrebujejo, saj imajo dovolj denarja od svojih pristašev. Če postane slovenski dijak klerikalec, se to vendar zgodi le zaradi denarja, le da ga klerikalna stranka podpira. Klerikalnega dijaka še nihče ni videl strdati in ga še dolgo ne bo. Podpiranje klerikalnih dijakov je torej res nepotrebno in če prosijo klerikalni dijak za podporo, ne stori tega iz potrebe, marveč da ima še čez potrebo sredstev. A vzlic temu podpirajo podporna društva tudi take dijakove in splošen vtisk je, da se ta družba že nobenemu klerikalcu ne upa podpre odrediti, boječe se zamere pri klerikalnem deželnem odboru. A vendar je dež. odbor sedaj odrekel praskemu podpornemu društvu vsako podporo. Vzroki niso znani, a naj bodo vzroki taki ali taki — sklep deželnega odbora je vendar kričeca krivica in bi bil kričeca krivica tudi če bi Podporno društvo v Pragi podpiralo samo napredne dijakove. Če ima dežela pravico podpirati slov. visokošolce, potem ima dolžnost podpirati vse, ki redno študirajo, naj so kateregakoli mišljenja, samo da so podpre potrebni. Deželni denar ni klerikalni denar. Toda kdo bo od klerikalcev zahteval le senco pravičnosti. Klerikalci smatrajo deželno blagajno za svojo strankarsko blagajno in se po tem ravna.

Jeglič in Mahnič, dva vredna brata! Pri nas na Kranjskem že desetletja vodi Anton Bonaventura boj proti naprednemu, svobodni miselnemu časopisu. Napisal je nebroj pastirskih pisem, izdal je ukaze v »Škofijskem Listu«, da se »Slovenski Narod« in drugi taki nevarni listi ne smejo čitati, na prižnici je javno proklel te liste, zagrozil s peklom in hudičem vsem, ki bi čitali te časopise, v spovednicah so od škofa do zadnjega kaplana vsi, prav vsi ščuvali proti naprednemu časopisu, toda vse to je bilo brezuspešno, »svobodni miselnosti« so se krepili in napredovali in zlasti »Slovenski Narod«, proti kateremu so bile v prvi vrsti naperjene vse klerikalne pušice, se je tako močno razvil, da ga ni moči več uničiti, samo zategadelj, ker mu je delal škof Jeglič tako veliko, četudi neprostoovoljno reklamo. Lovorike, ki si jih je v tem oziru pridobil Anton Bonaventura, ne dajo sedaj spati krškemu škofu Antonu Mahniču. Tudi ta je izdal dne 14. t. m. iz svoje »rezidenije na Krku« tale ferman: »Riečki Novi List« vernikom svoje škofije prepovedujem, obenem pa častiti duhovščini za ukazujem, da pri spovedi to našo prepoved vestno upazuje. Kdor se prvič obožji, da je na ta list naročen ali ga čita, mora brezpogojno obljubiti, da ga bo opustil in da ga v bodoče ne bo več čital. Kdor pa, enkrat opominjan, ne upazuje spovedniškega opomina, temu se naj odvzeta odtegnje, dokler se ne pokori.« — In zakaj je izdana ta prepoved proti »Novemu Listu«? Zato, ker so reški kapucini jeli izdajati svoj list — »Riečke Novine«. V tem grmu torej tiči zajec. Prav umestno pripominja »Novi List« k Mahničevemu fermanu to-le: »Mi se teh Mahničevih strel toliko bojimo, da evo tudi mi javno pozivamo vse one, ki v Mahničevem naredbo verujejo in se po nji ravna, naj ga poslušajo, naj se ne naročajo, naj ne kupujejo in ne čitajo našega ista, ker za nas ni posebno častno, da bi med svojimi čitatelji imeli eventualno takšne mračnjake in zarukance. Zato tudi mi prosimo vse one, ki čutijo potrebo, da hodijo k popom in fra-trom k spovedi, ker so naročeni na naš list in ga čitajo, naj list takoj opuste! Mi namreč želimo delati in imeti posla z zavednimi osebami zdravega razuma in svobodne misli in volje, a ne z anahronisti sedanjega veka.« — To je možka beseda na svojem mestu. Gospodje škofje naj ne mislijo, da bodo v 20. stoletju s svojim prokletstvom spravili javno mnenje pod svoj podplat in terorizirali neodvisno časopisje. Ne živimo več v srednjem veku!

Mestni učiteljski pazniki zatekli so se k »Slovencu«, ter se najpreje zahvaljujejo največjemu dobitniku — dr. Zajcu. Na to pa se pritožujejo, da dobivajo premalo premoga in da prezebajo. Končno pa

vtaknejo volilni listek za klobuk — češ, pri volitvi se hočemo spominjati dobrot dr. Zajca, katerih imamo preveč, in pa premoga, katerega imamo premalo. Dobro! Pаметen človek bi menil, da se bodo učiteljski pazniki, ako imajo opravljeno pritožbo, oglašili pri svojem predstojniku, in če bi tam nič ne opravili, pri županu, ki bi jim orez dvojbe pomagal, če se jim resnično godi krivica. Mi pa dobro vemo, da je med mestnim učiteljskim osebom nekaj klerikalnih hujšakcev, ki bi radi zgažali delati in katere mi prav dobro poznamo. Tem ljudem bomo na prste gledali, ter jih prav vljudno opozarjamo že danes, da naj ne pozabijo, kako je referent deželnega odbora svoj čas »očistil« pazniške osebe pri deželni prisilni delavnici. Torej pozor, klerikalni učiteljski pazniki, da ne postanete deležni ne samo dobrot dr. Zajca, nego tudi »dobrot« dr. Pegana!

Zoper kanadske špekulacije. Sekcijski šef v trgovinskem ministertvu in njegovi sokrivci pri podelitvi izseljeniške koncesije kanadski družbi »Canadian Pacific Railway« se menda že hudo kesajo svojega nečuvnega postopanja, zakaj nevolja proti njim rase in se širi. V večerjšni številki klerikalne »Reichspost« se je oglašil prvi tajnik avstrijskega pomorskega društva Emil Müller s člankom, v katerem pobija podelitev omenjene koncesije. Tudi ta mož navaja tiste argumente, s katerimi je že davno prej nastopil naš list in priznava, kako škodo bo ta koncesija povzročila državi in njenim narodom. Tudi ta članek je dokaz, kako brezvestno je »ljudski« poslanec dr. Krek izdal narodne in ljudske interese, ko se je predznil z zvijačami in lažmi javno braniti kanadskim špekulantom podeljeno koncesijo.

Iz politične službe. Za vladnega kancelista je imenovan c. kr. tit. stražmojster Karl Ferjan pri dež. orož. poveljstvu št. 12 v Ljubljani.

Iz veterinarske službe. Okrajni višji živinozdravnik Josip Sadnikar v Kamniku je pomaknjen v VIII. čin. razr. državnih uradnikov.

Iz poštne službe. Za poštariča sta imenovani poštna ekspeditorka Fel. Vižintin in poštna oficijantinja Antonija Medič (Belapeč); za poštne oficijante ekspedijent M. Černigoj za Ljovrano; za poštne oficijante aspirantje L. Podražaj za Ilirsko Bistrico, Olga Hold za Jesenice-Fužine in Ana Hodnik za Postojno. Za poštne ekspeditorko v Zagradcu-Fužinah je imenovana oficijantinja Ter. Vrančič. Predstavljene so poštne oficijantje Marija Dimic iz Postojne v Kranj, Stef. Šibovec iz Ljubljane 4 Ljubljana 1, Ant. Tome iz Sp. Šiške v Ljubljano 4, Marija Cvar iz Radovljice v Spod. Šiško in Marija Smerdu iz Ilirske Bistrice v Radovljico. Iz poštne službe so izstopili poštne oficijantje O. Tutti in K. Martinčič in aspirant Franc Ogrinc; v stalni pokoj sta vstopili poštarica Ter. Vester in ekspedijentinja Josipina Lasič, v začasni pokoj pa poštni adjunkt Milan Čenčič.

Iz ljudskošolske službe. Za suplentinjo na ljudski šoli na Drenovem griču je imenovana na mesto obojele učiteljice Julije Kobalove absolvirana učiteljska kandidatinja Marija Kaligarjeva.

Prah in blato sta najnovejša agitacijski sredstvi najbolj otročjega klerikalnega politika, g. Ivana Štefeta. Mož, ki je v mestnem svetu s hladnim čelom glasoval proti najmanjši deželni podpori za mestne kanale in za obrtno šolo, se radi prahu kar pomirita ne more. Povsod po svetu zdihujejo radi prahu. V teh časih je prah za London, Pariz, Dunaj — čitaj tudi krvava poročila graških listov! — ravno taka kalamiteta, kakor za Ljubljano. Ker je Bog proti volji g. Štefeta svet tako ustvaril, kakor je, se ta kalamiteta prei kot ne, do sodnega dne ne bo dala odpraviti. Pa to gosp. Štefetu nič ne de. On hoče imeti Ljubljano brez prahu. Pa je basta. Ako se pa gre za kako deželno podporo, do katere ima Ljubljana popolno pravico, ali pa za nove vires mestnih dohodkov, tedaj se pa krije Štefeta kot mokra kokoš pod klop, ter glasuje proti vsemu. Župana bi pa najraje obsodil, da naj sam požre ves prah, kar ga je v Ljubljani! Končno pa ima g. Štefeta vendar še nekaj pripomoček in sicer v osebi deželnega referenta dr. Pegana, ki poroča deželnemu odboru o občinskih zadevah. Dr. Krek sicer pravi, da sta Pegana in Zajec dve... vi v deželnem odboru, vzlic temu pa je upati, da bodeta Štefetu pomagala. Vložil naj pritožbo na deželni odbor, kjer so Štefetove pritožbe itak vselej uspešne. Kakor poznamo deželni odbor, bo tudi pritožba zmagnosna, kakor vselej, in župan bo dobil Pegana-Zajcevega dekret, da se ima tekom 8 dni v Ljubljani vsak prašek odstraniti, če ne, ga pusti deželni od-

bor za mestne stroške odstraniti. Če se posreči deželnemu odboru prah definitivno z Ljubljane odpraviti, bo mesto z veseljem plačalo dotične stroške. Na dan torej s pritožbo, gospod Štefe!

Pavšalno sumenje. »Slovenec« se je spravil nad »liberalne izseljeniške agente«. Pa to je postranska stvar, če so ti agentje liberalci ali klerikalci, in glavno je samo, če postopajo pravilno in postavno ali ne. »Slovenec« jih kar pavšalno dolži, da postopajo nepravilno. To je nepošteno. Če so »Slovenec« znane nepravilnosti, naj jih naznani pristojni oblasti in ta oblast naj stori svojo dolžnost, naj bo agent takega ali takega mišljenja. In če hoče »Slovenec« o takih slučajih razpravljati, naj stori to z imeni in konkretnimi podatki, da se bodo znali dotični braniti, če se jim je zgodila krivica. Ne-pošteno pa je, kar pavšalno izreka sumenjenja v taki obliki, da ni mogoče nikogar prijeti, kakor je to storil »Slovenec«. Klerikalci znajo vendar celo nedolžne ljudi denuncirati, zakaj potem ne naznanijo tistih »liberalnih agentov«, ki store kaj nepostavne-ga? Dokler tega ne store, so in ostanejo obrekovalci!

Službena pragmatika magistratnih in hranilničnih uradnikov pride na dnevni red občinske seje, ki bo v torek dne 4. marca. Tudi službena pragmatika za sluge, je že sestavljena in pride takoj v prihodnji seji v razpravo. Kakor za uradnike, tako bo tudi za sluge pragmatika veljavna že z letošnjim novim letom.

Križem Makedonije, Stare Srbije in Trakije. Predavanje pod tem naslovom, ki bi se imelo vršiti v Mestnem domu v petek, dne 28. t. m., se je moralo radi nastalih ovir preložiti na sredo, dne 5. marca.

IV. muzejsko predavanje se vrši v soboto, to je 1. marca t. l. ob 6. zvečer v predavalnici deželnega muzeja (vhod z Bleiweisove este). Predavalbo gosp. prof. Fran Dolžan iz Kranja »O nekaterih strupenih živalih in njih strupih.« Svoje razpravljanje bo de pojasnjeval z barvanimi skioptičnimi slikami. Vabimo vse, ki se zanimajo za navedeni tema, k obilni udeležbi. Predavanje je vstopnine prost.

Odborova seja »Matice Slovenske« bo v petek, dne 28. februarja t. l. ob 6. uri zvečer v društveni dvorani. Dnevni red: 1. Naznanilo predsedništva. 2. Potrditev zapisnika. 3. Priprave za glavno skupščino. 4. Poročilo odseka za izpremembo pravil. 5. Poročilo iz knjižnega odseka. 6. Slučajnosti.

Na grobu svojega moža se onesvestila. Včeraj popoldne so našli na pokopališču pri Sv. Križu 68-letno Amalijo Hoffmannovo, vdovo računskega svetnika, stanujočo na Rimski cesti št. 24, onesveščeno ležati na grobu njenega moža. Poklicali so rešilni voz, s katerim so jo odpeljali v deželno bolnico, kjer se še do danes ni zavedla.

Parnik »Vaderland« z zakonsko dvojico Ivanom in Jožeto Polajnk na krovu je dospel včeraj, odnosno dospe danes v Novi Jork ter se vsidral pri otoku Ellis Island, kjer se bo začelo z njima deportacijsko postopanje.

Novomeška gimnazija. V soboto smo zabeležili po Novem mestu razširjeno govorico o postopanju ravnatelj Breznika glede zapetnega sprejema nekega izključenega dijaka. Od merodajne strani se nam zatrjuje, da ta govorica ni osnovana.

Na novomeški obrtnodaljevalni šoli so klerikalci izsilili, da se namesto kakega koristnega predmeta uče vajenci tistega nauka, ki ga je Kristus razglasil, klerikalci pa ga zaničujejo. Za učitelja veronauka je nastavljen neki pater Hubert, ki je menda mnenja, da je klofutanje in pretepanje glavno sredstvo novodobne pedagogike. Naj gre ta pater Hubert raje k kravam in k volom za misijonarja, kajti za šolo ni sposoben.

Zopet ponesrečen voznik. Iz Novoga mesta: Nesreč z vozniki kar ni konca. Te dni je ponesrečen posestnik in občinski odbornik Osolnik iz Muhoberja, občina Prečina. Nesreča se je zgodila pri prevozu listja iz gozda. Med vožnjo je Osolnik prišel z nogama tako nesrečno pod voz, da so mu kolesa obe nogi pretrla. Ponesrečenega so morali prepeljati v bolnišnico.

Vlomilci. V nedeljo ponoči sta se hlapca gostilničarja Koška v Novem mestu brezskrbno zabavala, med tem mestu brezskrbno zabavala, med tem odnesli 30 K denarja in nekaj obleke.

Tujski promet v Bohinju je sicer še v povojih, vendar se kaže že sedaj, da se bodo tuji kmalu naveličali hoditi v to dolino. Ni čuda! Zadnje nedelje je bila v Boh. Bistrici sportna tekma. Mnogo tujcev je prišlo že v soboto v Bohinjo. A kako razočaranje so doživeli. Večer je bil dolg in dolgočasen. Človek vendar ne gre v Bohinjo, da bi od dolgočasia zmrznil.

To so uvideli nekateri pametni ljudje in so naročili godbo, da bi bilo vsaj nekaj zabave, da bi večer malo prijetneje minil. Pa — kaj se je zgodilo? Župan v Boh. Bistrici je — najbrž po kaplanovem naročilu — godbo prepovedal, češ, v postnem času ne sme v Bohinju godba igrati. Ti klerikalci bi pač radi tujce drli — to že znajo, drugače pa o tujskem prometu nimajo nobenega pojma — a za zabavo tujcev nečejo ničesar storiti. Proti županovi prepovedi je bila sicer vložena takoj pritožba, in okrajno glavarstvo ji je tudi ugodilo, a odgovor je dospel prekasno. Tako so ostali tujci brez godbe in umirali od dolgočasia in se rotili, da jih ne bo nikoli več v Bohinji. Človek vendar ne bo nosil svojega denarja v kraj, kjer je izpostavljen nadležnosti in nestrpnosti zabitega klerikalizma. Pri ti priliki bodi tudi omenjeno, da so se Tržačani in Goričani prav nepovoljno izražali tudi o tekmi. V Trstu in v Gorici ne vidijo nikoli snega in naravno je, da nimajo prilike, se vebhati v zimskih športih tako, kakor domačini. Že letos se je tekme udeležilo le malo Tržačanov, pravili pa so, da jih sploh ne bo več, ker je izključeno, da bi mogli tekmovati z domačini, štafaze pa da jim nečejo delati. To je pač naravno in zato ni ugovarjati želji, da se stvar uredi tako, kakor je urejena povsod, koder goje zimske športe, da se namreč prireajo tekme posebe za domačine in posebe za tujce. Seveda, če pa misli kak omejen župan v zvezi s kakim omejenim kaplanom, da se tujski promet povzdigne in pospešuje zimski šport s prepovedovanjem tako nedolžne zabave, kakor je godba, potem je najbolje, da se športne priredbe sploh opuste.

Kinematograf »Ideal«. »Hčerka komanderja« vlezanimiva drama, je pri včerajšnjih predstavah kar najbolj ugažala gledalcem in so se jako pohvalno izrekla o čistosti slik in dovršeni igri. — Jako zanimiv je »Pathe Žurnal«. Obilo smeja pa so vzbujale komične slike, posebno »Luka na potovanju«. — V petek »Specialni večer« z dramo »Ljubavna bol«.

V mestni klavnic v Ljubljani so zaklali od 9. februarja do 16. februarja 54 volov, 6 bikov, 13 krav, 186 prašičev, 114 telet, 9 koštrunov in 32 kozličev. Vpeljali so 262 kg mesa in 6 zaklanih prašičev, 36 letet in 5 kozličev.

Zasačen ponarejalec poštno-hranilničnih knjižic. Včeraj dopoldne je policija aretirala 17letnega bivšega trgovskega vajenca Ivana Lozeja, roj. v Ljubljani ter semkaj pristojnega, ker je ponaredil 4 poštno-hranilnične knjižice in na raznih poštinih uradih, kakor se je dosedaj dogajalo, dvignil 120 K. Premetenec je začel s svojo »akcijo« tako-le: Dne 19. t. m. popoldne je prišel na poštni urad v Mostah pri Ljubljani ter tam vložil na poštno-hranilnično knjižico št. 28.564, glasečo se na ime Karel Schweiger, dijak iz Zaloga, stanujoč v Vodmatu, 5 K. Drugi dan ob 3. popoldne pa je prišel v poštni urad št. 5 na Zaloški cesti k poštarici s poštno-hranilnično knjižico z vlogo 85 K ter dvignil 40 K. Dne 21. t. m. popoldne je Lozej prišel v isti urad, kjer pa je imela službo druga uradnica in hotel dvigniti z isto knjižico 40 K. Ker se je ti uradnici zaveda zdela sumljiva in domnevala, da nekaj ni v redu, ker je fant tam že prejšnji dan dvignil 40 K, mu ni hotela izplačati, ter mu svetovala na ono pošto, kjer je denar vložil. Nato se je Lozej obrnil in brez ugovora odšel. Le-ta je dne 30. januarja vložil pri poštinem uradu št. 4 na Cesarja Jožeta trgu na poštno-hranilnično knjižico št. 26.514 pod imenom Fran Sirk, dijak, stanujoč Pred škofijo št. 20 tudi 4 K. Takoj drugi dan je prišel na poštno filijalko št. 6 ter tam s to knjižico, na kateri je bila vsota 54 K, dvignil 40 K. Pri poštinem uradu št. 2 na južnem kolodvoru je Lozej dne 7. t. m. vložil na poštno-hranilnično knjižico št. 27.667 pod imenom Anton Zorman, dijak rojen 1895 v Zireh, stanujoč na Starem trgu 4, zopet 5 K ter s to knjižico dne 8. t. m. ki je imela pa že napisano vlogo 85 K, pri poštni podružnici na Starem trgu zopet dvignil 40 K. Dogajalo se je, da je premetenec pred vsake številko, ki je označala fiktivno vlogo pripisal še eno, tako, da je na podlagi tega lahko vse trikrat dvignil in poštni erar ogoljufal po 40 K t. j. 120 K. Po ovadbi je policija Lozeja izsledila in aretirala, ki je pa goljufaljo še-le priznal, ko je bil kofrontiran. Na njegovem stanovanju se je našel še 40 K prigoljufanega denarja. Navihanega mladeniča so po izvršenih predpreiskavi izročili deželnemu sodišču.

Žrtev navihane goljufice. Še meseca decembra lanskega leta je prišla k neki vdovljeni posestnici v šentviški okolici neka majhna, mestno oblečena ženska, katera je začela posestnici pripovedovati, kako sreča jo je

zadela. Natvezila ji je, da je zadela srečko z 90.000 K. od katere svote ji je bilo kot pristojbina za kolke odtegnjeno 30.000 kron, drugi denar dobi pa z Dunaja v šestih tednih. Dobila bi ga že sedaj, je rekla, a ga nima ondotno ravnanje. Dovolj. Da pa dobi denar sigurno, je šla k škofu, kateri ji je dejal, da mora položiti v tabernakelj 1000 kron, ki pa morajo biti izposojene. Lahkomiselno kmečko ženšče je goljufici verjelo ter odšlo tisoč kron, katere pa ni dala v tabernakelj, marveč jih porabila za svoj žolodec. Ker srečne dobaviteljice je ni bilo v napovedanem roku s posojenimi 1000 kronami nazaj, je ta zadevo ovadila in je policija navihanko predvčerajšnjem izsledila v osebi že predkaznovane dninarice Terezije Martinčičeve, roj. 1869 v St. Lovrenciju pri Krškem, ter jo izročila deželnemu sodišču.

Mlada tatca. V neki hiši na Tržaški cesti je služila neka 13letna deklica. Ko ji je nekega dne gospodinja pregledala kovčeg, je našla v njem deset njenih žepnih robcev, eno krilo, predpasnik in več perila, nakar jo je pa takoj odslovila. Šele čez nekaj časa pa je gospodinja zapazila, da ji manjka par zlatih gumbov, vrednih 300 kron. Policija je tatco izsledila, ko je ravno nameravala nastopiti službo v Šiški. V njenem kovčegu se je našlo več sumljivih reči. Mlado tatco so izročili sodišču.

Konj splašal se je včeraj popoldne ob pol 1. v Hilšerjevi ulici hlapcu Ivanu Žolharju ter dirjal po Vegovi ulici na Valvazorjev trg od tam pa zopet nazaj v hlev. Občinstva, posebno delavstva tobačne tovarne, je bilo takrat po tamošnjih cestah največ, a se k sreči ni nikomur pripetilo nobene nezgode.

Ukraden mlekarški voziček. Od dne 14. do 17. t. m. je bil posestnik iz Rudnika št. 26 Ivani Štrukljev ukraden 20 K vreden dvokolesni samotež-voziček. Oškodovanka je včeraj popoldne našla voziček pri posestniku Tereziji Erženovi na Karloviški zemlji št. 28, katerega pravi, da ga ji je prodala neka ženska iz Gline za 4 krone.

Polajanko v Ameriki. Parobrod »Vaderland«, s katerim sta se Polajanko in njegova žena peljala v Ameriko, je prispel včeraj, v torek 25. t. m. v New York.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Amerika 73 Slovencev, 18 Hrvatov, 4 Bosnjaki in 12 Macedoncev, nazaj je prišlo pa 20 Hrvatov, 24 laških oglarjev se je odpeljalo na Dolensko.

Izgubila je učenka Valburga Levčeva pleteno ročno torbico z ročnim delom in robcem s črkama V. V.

Društvena naznanila.

Žensko telovadno društvo. Žensko telovadno društvo je imelo dne 21. t. m. popoldne v licejski telovadnici svoj 13. občni zbor pod vodstvom starostke ge. županje Franje dr. Tavčarjeve, ki je prisrčno pozdravljajoč v obilnem številu došle članice, omenila da društvo letos nima obžalovati smrti nobene članice. Bodre k vstrajnemu in neumornemu delovanju omenja zlasti neumorno in požrtvovalno delovanje ge. Dinice Tavčarjeve in ge. Pavle dr. Kersnikove, ki sta s svojo marljivostjo društvu pripomogle, da se nahaja sedaj v brezskrbnem gmotnem stanju. Z željo, da se društvo še nadalje tako čvrsto razvija, konča starostka ge. županja dr. Tavčarjeva ter podeli besedo tajnici ge. Minki Kroftovi. Društvo je šlo v preteklem letu 4 ustanovnice, 27 podpornih in 12 izvršujočih članic ter 64 gojenk. Število izvršujočih članic je padlo, število gojenk naraslo, tako da ima društvo v primeri k letu 1911 enako število članic. Društvenih sej je bilo 6. V počitniških mesecih je društvo prekinilo telovadbo ter nadaljevalo telovadski poduk s pričetkom šolskega leta. Iz poročila blagajničarke ge. Minke Jelačinove posnamemo, da je imelo društvo 1037 K 64 v dohodkov in 901 K 17 v izdatkih. Sokolu se je izplačal dolg na najemščini v znesku 110 K, vsled česar ostane prebitok 26 K 47 v. Dolg na članarini za leto 1912 znaša okroglo 40 K, za leto 1911 pa 30 K. V primeri k letu 1911 je tedaj društvo napredovalo za okroglo 300 K in si je pomagalo društvo zlasti s preureditvijo najemniškega razmerja iz svojih dosedanjih težkoč. Iz poročila načelnice gđ. Tilke Debevčeve posnamemo, da je bila udeležba v 94 telovadnih urah povprečno 10 članic na uro. Največja udeležba je bila 36. Udeležba kaže tedaj zelo lep napredek, skoraj 40%. Na predlog pregledovalk računov ge. Ane Hudovernikove in ge. Dinice Tavčarjeve je izrekel občni zbor odboru absolutorije. Priznato sledečih volitvah so bile izvoljene za starostko ge. županja dr.

Tavčarjeva, za podstarostko ga. Marija dr. Kokaljeva, za tajnico ga. Minka Kroftova, za blagajničarko ga. Minka Jelačinova, za načelnico gđ. Tilka Debevčeva, za odbornice pa ge. Josipina Čudnova, Pavla dr. Kersnikova, Ida Škofova, Amalija Vidrova in Ana Župnekova. Za pregledovalki računov sta bili izvoljeni ge. Ana Hudovernikova in Dinica Tavčarjeva.

Občni zbor »Akademije« je danes v sredo zvečer v Prešernovi sobi pri »Novem svetu«. Vabimo člane, naj se občnega zbora zanesljivo vdeležijo.

Društvo zdravnikov na Kranjskem opozarja svoje člane na izvanredni občni zbor, ki se vrši v petek 28. februarja ob pol 8. zvečer v hotelu »Union«.

Društveni pesni venček, katerega prirede slov. trg. sodelniki, obeta biti zopet eden onih prijetnih plesov, kakor vsako leto. V veliki in prijetni dvorani parkhotela »Tivoli« spremiljal bode plesne točke salonski orkester Sokola I., kar bo dalo gotovo največji vžitek. Začetek ob 9. zvečer. Vabimo vse prijatelje in znance na udeležbo tega venčka.

Sokol na Viču je imel dne 23. t. m. svoj 4. redni občni zbor, na katerem so bili izvoljeni sledeči funkcionarji: Starosta: Jos. Tribuč, podstarosta Ivan Gašperin, načelnik Avg. Praprotnik; odborniki: Fr. Boltežar, Tone Vrtačnik, Ante Pintar, Fran Krinšek, Fr. Lukman, Iv. Bekš; namestnika: D. Pekle in Uran Fr.; preglednika računov: Knez Andrej in Fr. Klemenčič.

Idrijska podružnica »Slovenskega planinskega društva« priredi v soboto, dne 1. marca ob 8. zvečer v realni telovadnici skioptičen večer, kjer razkažeta znana slovenska turista brata Josip in Pavel Kunaver partije s Kamniških planin, Karavank in Julijskih alp. Vstopnina za osebo 30 vin.; dijaki so prosti vstopnine.

Akad. društvo »Slovenija« na Dunaju. V soboto, 1. marca ob 8. zvečer predava vdruštvenih prostorih g. dr. Ivan Prijatelj. Tema: Početki realizma pri Slovencih v kulturi in politiki. Slovanski gostje dobrodošli!

Akademsko društvo slovenskih tehnikov na Dunaju. III. redni občni zbor se vrši dne 1. sušca t. l. ob 8. zvečer v prejšnji restavraciji »Stanek«, IV., Hileimühlgasse 6. Gostje dobrodošli!

Prosveta.

Iz gledališke pisarne. Nocoj v sredo se izven vsakršnega abonementa kot kronska predstava zadnjič v sezoni vprizori Ofienbachova velezbavna opereta »Orpheus v podzemlju«. Začetek ob pol 8. zvečer. — Jutri v četrtek (par) se tretjič v sezoni poje kratkoočna Leharjeva opereta »Grof Luksemburški« z gospodom Lj. Iličičem iz Trsta kot gostom v naslovni vlogi. Prijave kažejo, da bo predstava razprodana.

Slovensko gledališče. Greh iz mladosti. Igrokaz C. M. Jacobyja. Vladislav Monlis, veleposestnik (Verovšek) ima ženo Zofijo (Danilova), ki se je udala še v penzjonatu (greh iz mladosti) Aleksandru Kanjskemu (Skrbinšek). Aleks. Kanjski poroči njeno sestro Sabino, pa jo zanemari. Zofijo sili pod pretnjo, da izda možu njen greh iz mladosti, k intimnemu razmerju. Zofija se mu vda iz ljubezni do moža itd. Na koncu si prereže vrat. Sabininega moža zadavi njen mož, drugi popadajo po stolih in zofah — živi. V prvem dejanju izvedemo, kaj se je zgodilo ravnokar z ljudmi, ki so živeli tako, kakor Zofija. Z Zofijo se zgodi slično. V drugem dejanju izvedemo, kako je Monlisov famozni prijatelj Prut (Bratina) zadavil na begu vojaka; Monlis stori podobno s svakom. Prutovi razgovori s Pavlo (Kreissova), sestro Sabine in Zofije, so za današnje čase neznosni. Mesto z mesom in krvjo je nagatil avtor svoje figure s papirjem in tinto. In nazadnje še poleg tega vse tako plehko, tako nezanimivo, tako neumetniško zgrajeno! Ta »igrokaz« ni sodil na oder. Če se je zgodilo to na prošnje igralcev in igral, naj se izvoli slavno vodstvo za bodoče prireditelje o njihovem slabem in nezrelem okusu! — G. Danilova je igrala Zofijo, to neblogeno stvarjenje avtorjevo. Pri vsem njenem trudu in dobrem igranju se ji ni posrečilo ogreti publike. Kjer ničesar ni, tudi vojska ničesar ne vzame. G. Verovšek se je tudi ubijal s svojim nesrečnim junakom. Govoril je tik za zelo glasno suflezo v samih anakolutih — vsled nekoliko slabega znanja vloge. Tega mu ne štejemo v zlo. Kdo bi imel veselje s takim tekstom? Režija in vsi drugi igralci so bili dobri, samo »igrokaz« ne. Obisk je bil slabše sorte.

Izpred sodišča.

Dvojna detomorilka.

(Popoldanska razprava.)

Po kratkem in točnem resumeju predsednika senata so se podali porotniki v svojo posvetovalnico, da glasujejo o stavljnih jim vprašanjih. Po nedolgem posvetovanju je proglasil izvoljeni prvomestnik porotnikov G. Globočnik izrek porotnikov in sicer: Prvo glavno vprašanje glede krivde detomora so porotniki **potrdili z 11 glasovi**, dodatno vprašanje, namreč, če je obtoženka izvršila to dejanje v taki duševni zmedenosti, da ni odgovorna za svoje dejanje, pa so porotniki **zanikali z 9 glasovi**. Sodni dvor je obsodil nato Marijo Žičkarjevo, vpoštevala od državnega pravdnika in njenega zagovornika predlagane olajševalne okolščine, **na 7 let težke ječe, poostrene vsako četrta leta s postom in trdim ležiščem in vsako leto na dan zločina, to je 9. decembra, s temnico**. Vračuna pa se ji v odmerjeno kazen preiskovalni zapor, kjer je bil v tem slučaju preiskovalni zapor obligatoričen.

Uboj svoje žene — žrtve žganje-pitja.

Bilo je dne 10. novembra l. l. v nedeljo popoldne, ko je šla Ivana Hribernikova, žena gostača v Derovcu pri Medvodah mimo hiše posestnika Jakoba Polenška, katerega hišo in rodbino je žena dobro poznala, ker je svoječasnno pri njem gostovala. Slišala je, ko je prispela do hiše, obupne klice in sirovo vpitje iz veže, in stopila je notri. Nudil se ji je žalosten prizor. Ležala je žena na tleh za vrati, poleg nje pa je stal njen mož Jakob Polenšek. V rokah je imel burkije in tolkel ženo, ki ga je prosila, da naj jo pusti na miru. Prosil je Hribernikova razjarjenega moža, da naj pusti ženo na miru, da je že dovolj kaznovana. Nato je ona odšla in ko je bila že precej od hiše je prihitel mož za njo in jo rotil, kakšno žalostno življenje ima poleg svoje hudobne, zanikrne, pijači vdane in nezveste žene. Povedal ji je žalostno prigodbo, ko je našel ženo zaklenjeno v sobi skupaj z Azmanovim Janezom, s katerim sta se na to stopla. Hribernikova ga je nato potolažila in šla svojo pot, mož Jakob pa se je vrnil nazaj domov. — Ko se je vračala Hribernikova nazaj zopet mimo Hribernikove hiše, bila je že tema, ni čula iz hiše nobenega glasu, čudno pa se ji je zdelo, da ni bila hiša razsvetljena. Vstopila je v vežo in nudil se ji je še groznejši prizor kot se ji je ležala znak na tleh, imela je na prsih nudil popoldne. Žena Polenškova je sklenjene roke, kazala je zobe in ni kazala nobenega znaka življenja. Ustrašila se je žena in letela po sode. Ko so prišli nazaj so našli moža poleg mrtve žene na postelji, tresel jo je za glavo in klical: »Neža! Neža!« — Položili so ženo po krajevnem ogledu na mrtvaški oder, mož pa je jokal in rekel: Tepel sem jo, res je, z burkljami, in ko sem te razbil sem vzel cepec in sem tepel ženo, toda udaril jo nisem na glavo in ne vem ali je umrla vsled tepeža ali ne, zadel jo je bržkotne mrtvoud. — Obducirali so ženo in jo pokopali, moža so dali v preiskavo, otročiči, tri po številu in sicer v starosti od 6 do 2 let, pa so pod tujo oskrbo. To je snov današnje porotne obravnave — Polenšek, uboj svoje žene — Obtoženec se zagovarja sledeče: Prižen sem pred 8 leti k svoji ženi, in sem ji prinesel iz Brezovice pri Ljubljani nekaj dote. Živela sva nekaj časa z ženo mirno, kmalo pa je začela ona pijačevati in zanemarjati gospodarstvo, mene in otroke. Po cele dneve ni kuhala,čila, bila je žganje, dokler ga je kaj imela, prodajala mi je blago, zmerjala me, večkrat dejansko napadla in bila mi je tudi nezvesta. Pripoveduje zgodbo o Azmanovem Janezu, o nekem mesarju, ki je zvalil ženo pred 3 leti v bližnji gozd, kar potrdi Hribernikova in o nekem skrivnem ljubimcu, ki je zvalil ženo na Koroško, kjer je ostala cel mesec, dokler je ni šel mož sam iskat in jo preprosil, da se je vrnila. »Nisem imel namena ženo ubiti, marveč sem jo hotel le strahovati.« — Priče Janez Potočnik, Ivana Hribernikova, Marija Kozjek, Mat. Simič in Mat. Pustovrh, vsi sosedji in sode so zagovorile glede slabega obnašanja pokojne žene potrdile in so izpovedale tudi, da je bil Polenšek sicer priden in dober človek in gospodar, pač pa je začel piti tudi on, ko je začela pijačevati žena in da je bil v pijanosti siten, nasilen in zelo togoten človek. — Zvedenca sta izpovedala, da je umrla žena vsled izkrvavitve in vsled pretresa živcev in to zaradi nebroj udarcev po celem telesu. Skoro celo truplo je bilo razen po glavi in trebuhu skoro popolnoma črno ali višnjevo. Rane posamez-

ne so lahke, vse skupaj pa smrtno, — mrtvoud je izključen. — Obtoženec je duševno manj vreden, degeneriran in netoleranten za alkohol. — Med obravnavo cel čas joče in napravi vtisk vsaj navidez skesanega hudočelca, ki se kesa svojega prenaplne-nega dejanja, in sploh duševnega revčka. — Po dokazovanju je stavilo sodišče porotnikom eno glavno vprašanje in sicer, če je Polenšek kriv, da je v sovraženem namenu tako ravnal s svojo ženo, s tem, da jo je pretepal z burkljami in cepcem, da je žena vsled zadobljenih poškodb umrla. Zagovornik je predlagal dodatno vprašanje glede duševne zmedenosti obtoženca, katero vprašanje pa je sodni dvor **zanikal**, češ, da se obtoženec z zmedenostjo ni zagovarjal in je ostal sodni dvor pri tem sklepu tudi po konstatiranju zapisnika. Po govorih državnega pravdnika in zagovornika so porotniki po kratkem posvetovanju vprašanje **soglasno zanikali**, na kar je proglasil sodni dvor **oprostitno razsodbo**.

Izpred okrožnega sodišča v Novem mestu.

Svojo ženo je hotel z vrhvo zadaviti. Ivan Höglar iz Koflern pri Stari cerkvi je pripravljen, našemu škofu ponuditi spričevalo o svetosti krščanskega zakona. Že 19 let je oženjen, ali že 19 let je v vzduhuje njegova žena pod svetostjo krščanskega zakona. Najhuje pa to svetost občuti na svoji lastni koži. Ko se mož pijan vrača domov, ji izsiljuje denar za nadaljno pijačo, če ga pa ne da, jih dobi ona po grbi. Eden zadnjih takih slučajev se je dne 9. februarja zgodil. Mož je tisti dan popival in ko mu je zmanjkalo denarja, je poslal po ženo, češ, naj le pride za njim, pa denarja naj prinese. Uboga žena, ki je komaj za silo izhajala, seveda ni šla za možem v gostilno. Ko je mož uvidel, da na ta način ne dobi nič, je sklenil na drugi način priti do denarja. Vedel je, da je žena dobila kakih 100 K denarja za prodane prašiče. Po tem skupičku se mu je zaho-telo. Prišel je domov in ženo dobil v veži. Ker mu ni dala denarja, jo je začel s pestjo obdelavati in jo potem vlek v sobo. Tu je vrata zaklenil in s ključem v pesti tolkel ženo po glavi. Ker tudi še sedaj ni prišel do cilja, je potegnil ženo v drugo sobo. Tudi tu je vrata zaprl, vzel vrv, napravil zanko ter jo hotel ženi vreti okoli vratu. Žena, videča, da ji preti smrtna nevarnost, je začela vpiti na pomoč. Tega se je mož malo prestrašil in je vrv ovil okoli roke, zadrnil z enim koncem za njeno roko, z drugim si je ovil sam svojo roko. V tem položaju ji je zagrozil, da ne gre živa vun iz hiše, če mu ne da denarja. Iz strahu se je odločila se rešiti z denarjem. Ker pa drugega ni imela, mu je dala celih 100 K. Žena je potem zbežala v Kočevje ter tam pri sodišču javila ta dogodek. Mož je začel med tem vnovič popivati, dokler ga ni orožniški stražmojster Jager aretiral. Ko ga je gnal v Kočevje, mu je Höglar ponudil 10 kron za to, da bi zanj napravil ugodno ovadbo. Zaradi te svoje ljubeznjivosti se je Höglar moral zagovarjati pred okrožnim sodiščem v Novem mestu. Na opomin predsednika je vse priznal, samo glede napeljevanja orožnika k zlorabi svoje oblasti, si je izmišljal bajke, ki jih je pa izpremenil v resnico, ko je videl, da orožnik, kot priča zaslišan, vztraja pri svoji ovadbi. Zaslišana je bila tudi žena kot priča, ki je po izpovedbi o dogodku pred sodiščem izjavila, da že 19 let nosi ta zakonski križ, ali zdaj ji je dovolj, ona zahteva sodniško ločitev. Mož jo je hotel pregovoriti, ali ona ga ni hotela poslušati, odšla je, on je pogledal za njo in se smejal. Od ženi izsiljenih 100 K so dobili pri njem še 71 K. Mož je bil večkrat kaznovan. To pot pa je avanziral kar na 5 mesecev težke ječe. Med posvetovanjem se je zanimal, če pride tudi on v časopis. Ko se mu je to zadržilo, je še smeje pripomnil, da ga naj le dobro popišemo.

Janez Doltar in Anton Novak iz Gradaca sta bila obtožena zaradi žaljenja Velikanstva. Obravnava je bila tajna. Oba obtožena sta bila oproščena. — Juri Tekavčič iz Tribuč je komaj 16 let star, pa krade, kakor sraka. V Črnomlju je kradel pri trgovcu Müllerju ter bil obsojen na dva meseca. — Pomočnik kolarja Opalka iz Gorice pri Krškem je ovadil nekaj fantov zaradi hazardne igre. Fantje so bili obsojeni. Ovadtelj je pa dva izmed njih še dalje ovadil, da sta ga pred obravnavo nagovarjala h krivemu pričevanju. Fanta sta bila še zaradi tega obtožena in 25. t. m. se je vršila obravnava. Pri tej je ovadtelj pod prisego drugače izpovedal, kakor pri ovadbi. Toda dognalo se je, da sta obtožena tik pred razpravo v sodnem posloju ob-

delavala ovadtelja, naj krivo priča; obdelavala sta ga tako, da je moral sodni sluga vmes poseči. Vsled tega je bil ovadtelj — priča na mestu aretiran in odpeljan v preiskovalni zapor, obravnava pa se je preložila.

Razne stvari.

*** Inž. Viljem Kress umrl.** Prvi avstrijski aviatik inž. Viljem Kress je včeraj umrl. Zadel ga je kap. Bil je mož velike energije in vstrajnosti. Rojen je bil 29. julija 1836 v Petrogradu. Posvetil se je inženirski stroki, ki je pa praktično ni izvrševal. Že v mladosti je stremil za tem, da reši problem človeškega letanja po zraku dinamičnim potom. Javnost ga je zasmehovala. Že pred letom 1860. je stopil Kress s svojimi idejami v javnost. Toda niso ga vpoštevali, in celo potem ne, ko je l. 1880. pokazal javnosti model, ki ga je že preje izdelal. Model je preletel dvorano. To je bil prvi model, ki so ga videli v Avstriji. Kress je s tem postal ustanovitelj avstrijske zrakoplovne tehnike. Kress se ni briga za sodbo javnosti ter je delal na večjih modelih. 1898. l. je začel graditi prvi zrakoplov. Pri prvi poskušnji pa se je Kress ponesrečil, ker je bil aparat pretežak. Toda Kress ni obupal, začel je graditi drug aeroplan, ki pa ga ni zgotovil. L. 1902. mu je zmanjkalo denarja. Kress je bil ruiniran. Brez sredstev se je obrnil na javnost, toda nihče se ni zmenil zanj. Med tem so prihajala poročila o poletih obeh bratov Wright. Kress je zmagal. Njegovo naziranje se je uresničilo, človek je letal po zraku, toda slavo so želi drugi. Legagneux je napravil svoje prve poskuse na Dunaju, na kar je prišel Bleriot jeseni l. 1904. Inž. Kress je bil tudi med gledalci ter — jokal... Inž. Kressa je to popolnoma potrl. Tedaj so ga začeli vpoštevati in spoštovati. Toda prepozno. Popolnoma zapuščen in osamljen je čakal smrti, ki ga je rešila velike ne-hvaležnosti sveta.

*** Lukulski obed v Odrinu.** Bolgarski častniki so za časa premirja pri Cataldži pripovedovali svojim turškim tovarišem sledečo interesantno dogodbo. Poveljnik v Odrinu Gazi Sukri paša se je odločil, da za časa premirja ustavi bolgarski vojni vlak, ki je vozil mimo Odrina na čatlidske pozicije. V vlak se je med drugimi vozil tudi neki bolgarski zborni poveljnik z več častniki generalnega štaba. Vsakdo si lahko predstavljaja iznenadenje bolgarskih častnikov. Adjutant Sukri paše pa jih je hitro pomiril ter jih ljubeznivo povabil na obed k poveljniku. Bolgarom ni preostajalo drugega, nego sprejeti to čudno vabilo. Obed je bil serviran jako slavnostno. Mize so se šibile od raznih jedil in pijač. Očividno pod vtiskom vesti o pomanjkanju soli v Odrinu je stal kakor »surtout de table« cel hrib lepe bele soli. Koncem jako veselega obeda je Sukri paša prosil svoje goste, naj povedo svojemu štabu vse, kar so videli z lastnimi očmi. »Jako rad«, je odgovoril bolgarski general, »vendar pa bi rad vedel, ali ste ta jedila in to krasno sol zbrali po celem Odrinu ali samo v enem delu mesta?« Dobrodušna ironija tega vprašanja je izzvala splošen smeh in najbolj se je baje smejal sam Sukri paša.

*** Smrt barona Henrija Cottu.** Iz Pariza poročajo: 24. t. m. so našli v nekem gozdu v vzhodni Franciji truplo nekega dobro oblečenega starejšega gospoda. Agnosirali so ga kot barona Henrija Cottu, bivšega ravnatelja francoske Panamske družbe. Baron Cottu je pobegnil iz norišnice, v kateri je bil že par let interniran, in je najbrže v gozdu zmrznul. Cottu je bil eden izmed onih, ki so jih l. 1892. pariška sodišča v panamski aferi preganjala zaradi zlorabe zaupanja in zaradi podkupovanja. Cottu se je izognil sodniškemu zasledovanju s tem, da je šel na Dunaj, kjer je ostal skoro eno leto. Pariško apelacijsko sodišče ga je in contumaciam obsodilo na dve leti ječe in na 3000 frankov globe. To obsodbo pa je kasajsko sodišče zopet razveljavilo vsled izpovedi Cottujeve žene v procesu proti Lessepsu in tovarišem je prišlo do znanega slučaja, zaradi katerega je tedanji justični minister Léon Bourgeois podal za en dan demisijo, da so ga mogli zaslišati kot pričo. Madame Cottu je 13. marca 1893. izpovedala pred porotnim sodiščem, da jo je obiskal neki policijski uradnik po naročilu justičnega ministra ter ji predlagal, da bodo njegova soproga izpustili iz zapore, če dobe od njega odkritje, ki bo kompromitiralo desnico. Léon Bourgeois je kmalu dokazal neresnico te trditve. 15. marca je Bourgeois zopet prevzel svoj portefeuille. Ko je bil Cottu oproščen, je zapustil Dunaj ter šel zopet v Pariz, kjer je živel popolnoma ločen od sveta. Zadnja leta je preživel v norišnici.

Telefonska in brzojavna poročila.

Vojna na Balkanu.

O albanski vstaji in srbskemu gospodarstvu.

Belgrad, 26. februarja. (Izvirno poročilo.) Po vesteh, ki so došle iz Drača in Lješa, se odločno dementuje vse vesti o arnavskih vstajah. Veleznačnik je izjava nekega Turka, ki jo priobčuje današnja »Štampa«. Ejub Sabri bej iz Ohrida, eden najuglednejših predstavitev mladoturške revolucije, ki je položil čast matorja, posvetivši se politiki, a je pozneje organiziral prostovoljce proti Srbom, se boril pri Bitolju, bil vjet ter končno izpuščen na častno besebo, je postal na potu v Skoplje dopisniku imenovanega lista v Bitolju tole izjavo: »Številno, uredba, oprema in oborožitev srbske vojske, vse to me je silno presenetilo. Nihče se ni nadejal, da bi Srbija mogla tako hitro in strašno ugotoviti našo armado, ki se je napram nji nahajala vedno v enakem številu in na dobrih pozicijah. Ko sem bil vjet, sem istotako obudoval postorjanje in uslužnost srbskih častnikov, in ne najdem dovolj besed, da bi jih za to dovoljno pohvalil. Častniki so inteligentni in resni možje. Vse obdolžitve tujega časopisja so lažnjive. Neprijatelj sem vaš in boril sem se proti vam, a odkrito izjavljam, da so se Srbi pokazali kot kulturni in civilizovani narod in da zaslužijo, da se jih šteje med najkulturnejše narode na Balkanu. Ne samo, da niso dovolili nobenih pokoljev, nobenega ropanja in palež, bili so nasproti neprijateljem celo bolj čbzniri, kakor se je to moglo pričakovati. Srbske oblasti izkazuje največjo pozornost muslimanom in njihovim običajem. Muslimanom to, ker so muslimani, ni padel niti las z glave. Tako pa ne postopajo s srbskimi oblastmi in inteligencijo, marveč tudi navadni vojaki. Muslimanke se svobodno gibljejo, ne da bi se jim bilo bati, da bi jih kdo žalil. V Ohridu je popoln mir in red. Postopanje oblasti in vojske vzbuja med prebivalstvom polno zaupanje. Prebivalstvo se je zopet lotilo svojega posla, ker se, da je zagotovljena javna varnost. Boljših sovražnikov si nihče ne želi. Jaz vam čestitam! — To izjavo je Ejub Sabri dal Jovanu Cirkoviću. Izjava je povsem avtentična. Sabri bej je ugleden in inovit človek, ki je bil v visokih službah v Carigradu.

Vprašanje vojne odškodnine.

Belgrad, 26. februarja. (Izvirno poročilo.) Včerajšnja »Samouprava« se da so zavezniki že prejeli dani mirovni pogajanjih kot drugo delo na dnevni red vprašanje vojne odškodnine. Sedaj bodo vsprico obsejane, popolnoma nepotrebne vojne, to vojno odškodnino z vsa odločno zahtevali. Del turškega državnega dolga niso dolžni prevzeti, vendar pa bodo to storili, toda ne morejo se bolj brigati za turške finance, saj za svoje. Zavezniki bodo zahtevali vojno odškodnino, ker bi si imeli izgubo samo zmagovalci, ki bi imela Turčija dobiček, ker bi bili, da so bile niene evropske province pasivne. Veselile so zveznikom priporočale, naj bodo bolj obzirni in naj je preveč ne zahtevane. Preje bi se bili morda oziroma na ta svet, sedaj pa bodo na enak način zahtevali vojno odškodnino in se nadejajo, da bodo upravičenost teh novih zahtev uvidele tudi veselile.

Oficijozno poročilo o položaju.

Dunaj, 26. februarja. Oficijozno poročilo zatrjuje, da v tem trenutku se ni znano, kdaj se izvrši demobilizacija, ker se ruska in avstro-ogrška vlada v tem oziru še nista sporazumeli. Mirovno razpoloženje v turških krogih je veliko, vendar pa turška vlada še ni akceptirala znanih predlogov evropskih veselil.

Razmerje med Avstrijo in Srbijo.

Dunaj, 26. februarja. Z ozirom na Stürgkhovo izjavo prevladuje v političnih krogih optimistično naziranje. Vesti, ki so jih snoči prejeli odlični parlamentarni krogi, da bosta Avstrija in Rusija v najkrajšem času istocasno demobilizirali svoji armadi, ozir. odpoklicali svoje reserve se v diplomatičnih krogih potrjujejo. Gleda avstrijske demobilizacije se spominja, da se bo izvršila le na severnih mejah, na južnih mejah pa bo ostala pripravljena neizpremenjena tako dolgo, dokler Srbija ne izkane svojega vojaštva iz pokraja, ki bodo morale pripadati samostojni Albaniji. Poučeni krogi dvomijo, da bi Srbija brez protesta in odpora opustila kraje na desnem bregu Drina, zlasti Djakovico, Dibro in sela po Ljumi, če je res, da naj pripadejo ti kraji novi Albaniji. Vesti iz Petrograda potrjujejo vest o ti demobilizaciji, o kateri se je vršila včeraj pod carjevim predsedstvom

konferenca, katere sta se udeležila tudi zunanji minister Sazonov, vojni minister Suhomlinov, šef generalnega štaba in neki general iz vojne uprave. Ruski krogi zatrjujejo, da sporazum še ni popolnoma perfekten in da pogajanja glede Skadra in Djakovice še niso končana. Zato verjetno, da bi mogla jutrnja londonska konferenca ratificirati avstrijsko-ruski kompromis.

Romunska in Bolgarska.

Sofija, 26. februarja. Poluradna »Bolgarska« poroča, da vlada med prebivalstvom ob romunski meji zaradi romunske zahteve po odstopu obmejnega teritorija vznemirjenje. Vrše se proti temu protestna zborovanja. Listi izražajo upanje, da bo bolgarski narod tudi v tej veliki preiskušnji ohranil hladnokrvnost, kar more edino podpirati vlado v rešitvi spora.

Bukarešta, 26. februarja. V informiranih krogih se zatrjuje, da posredovanja ne bodo prevzele vse veselje, marveč da bosta pooblaščenca Rusija in Nemčija. Konferenca se bo vršila v Petrogradu.

Proti vojni.

Carigrad, 26. februarja. V mošajah in mohamedanskih teoloških šolah ko našli včeraj oklice, ki graja mladoturški kabinet in nadaljevanje vojne ter označujejo politiko prejšnjega kabineta kot edino pravilno. Oklice poudarja posebno, da je škoda žrtvovati najboljše sinove mohamedanskega naroda iz Anatolije, ker je gotovo, da se Turčija v Evropi ne bo vzdržala.

Vse trdnjave pri Bulairu v bolgarskih rokah.

London, 26. februarja. »Daily Telegraph« javlja, da se nahajajo že vse obrambne utrdbe severno od Bulaira v bolgarskih rokah. Vse operacije na bojišču so mirovale več dni, ker so divjali na potoku strašni viharji. Ko se je vreme nekoliko zboljšalo, se je pojavilo v zalivu Saros grško brodovlje z oklopnico »Averoi« ter bombardiralo turške pozicije. Istocasno je zapustila turška mornarica Dardanele ter krožila ob vodu. Čim pa je opazila, da se bliža grško brodovlje se je jadrno umaknila nazaj v Dardanele.

Turška poročila.

Carigrad, 26. februarja. Nasproti bolgarskim vestem poročajo turški krogi, da so poskusili Turki izkrcati pri Sarkeju samo par turških stotnij. Dva bolgarska bataljona sta pred njimi bežala. Turki so tudi pozneje vstrajali v svojih pozicijah. Izkrčanje in vkrcanje se je izvršilo v popolnem redu. Turki so imeli 40 mrtvih in nekaj več ranjenih. Bolgari so imeli baje 240 mrtvih in mnogo ranjenih.

Zima na bojišču.

Sofija, 26. februarja. V Trakiji je zavladal takšen mraz, da je nemogoča vsaka vojna operacija. Temperatura je padla na — 16°. Vojaki silno trpe vsled mraza. Da se vsaj nekoliko zavarujejo, so si izkopali podzemeljske jame.

Skader.

Milan, 26. februarja. »Corriere della Sera« poroča iz Belgrada: Pred Skadrom traja bombardiranje utrd naprej. Tudi manjši naskoki se vedno ponavljajo. Srbi in Črnogorci čakajo, da pače voda, da lahko prično z generalnim naskokom. Povodnji že pomajajo.

Srbski vojaki v Traciji.

Milan, 26. februarja. »Corriere della Sera« poroča iz Belgrada: Druga srbska divizija, katere odhod na bojišča se je od oficijozne srbske strani dementiral, je že dospela na trška bojišča.

Poskušeno izkrcanje turških čet.

Sofija, 26. februarja. Turška mornarica je skušala pri Podimi ob Črnem morju izkrcati turško vojaštvo, toda bolgarska artilerija je ta poskus preprečila.

Vznemirjenje v Sofiji.

Sofija, 26. februarja. Prebivalstva se polašča vznemirjenje, ker ni nobenih poročil z bojišč.

Turške finance.

Carigrad, 26. februarja. Vlada je imenovala za šefa inspeksijskega sveta v finančnem ministrstvu Francoza Montreauxa.

V Egiptu.

Carigrad, 26. februarja. »Tanin« poroča, da so Grki v Solunu vkrcali 40.000 mož, ki jih odpeljejo pred Jannino.

Turški ranjenci.

Carigrad, 26. februarja. Neka ladja je pripeljala iz Galipolija 500 ranjencev in bolnikov; izpred Cataldže pa je dospelo 36 ranjenih prostovoljcev.

Maršalski svet.

Dunaj, 26. febr. V Schönbrunnu se je vršil včeraj maršalski svet, katerega so se udeležili nadvojvode Fran

regas so se udeležili nadvojvode Fran Ferdinand in Friderik, vojni minister Krobatin, šef generalnega štaba Conrad pl. Hötzenndorf, poveljnik ogrskega domobranstva Klobučar, armadni nadzornik Potiorek, vitez Brundermann, vitez Frank in Schödler ter generalni adjutant baron Bolfras.

Dunaj, 26. februarja. Danes se je nadaljeval maršalski svet.

Finančni odsek.

Dunaj, 26. febr. Finančni odsek je v današnji seji nadaljeval debato o šampanjskem davku. Ker se je med sejo izkazala nesklepnost, se je razprava odgodila.

Izseljeniški zakon.

Dunaj, 26. februarja. Dne 4. marca se sesane medministerjalna komisija da se posvetuje o izseljeniških zadevah in da predela sedaj že dokončano predlogo o izseljeniskem zakonu. Zakonski načrt pride potem v kratkem pred državni zbor.

Požar na parniku.

Trst, 26. febr. Na parniku »Georgija«, ki je last Austro-Amerikane, je nastal na potu v Benetke požar, ki je trajal vso noč in ves dopoldne. Uničenih je 500 svežnjev bombaževine in mnogo drugega blaga. Škoda je velika.

Ponesrečen aviatik.

Pulj, 26. februarja. Tu se je ponesrečil znani vojaški aviatik Klobučar.

Kriza na Ogrskem.

Dunaj, 26. februarja. Ogrski opozicijski krogi z vso napetostjo pričakujejo izid današnje avdijence ministrskega predsednika Lukacsa pri cesarju. Prepričani so, da bo v tej avdijenci padla odločitev ne samo o definitivni demisiji Zichyja, marveč sploh o usodi Lukacsevega kabineta. V krizo ni zapleten samo naučni minister, temveč tudi poljedelski in finančni minister in baje tudi minister za Hrvaško Josipovich.

Železnica Košice-Bogumin.

Budimpešta, 26. febr. Promet na železnici Košice-Bogumin je tako živahen, da je komaj mogoče vzdržati redni promet, vsled česar se bodo v kratkem začela pogajanja z vlado, da se položi na tej progi marca drug tir.

Angleška vo'na pripravljenost.

London, 26. febr. Komite za državno obrambo je začel zopet preiskovati možnost invazije na Angleško. Prva taka preiskava se je vršila leta 1904, druga leta 1908. Med tem je vojaška aviatika na kontinentu močno napredovala. Tudi brodovje kontinentalnih držav je naraslo, gibčnost posameznih ladij je večja. Tudi Angleška je povečala svojo vojno mornarico. Na svoji severni obali je zgradila velika pristanišča in ladjedelnice. Tudi ima Angleška sedaj teritorialno armado. »Daily Telegraph« misli, da bo Churchill prihodnji ponedeljek izjavil, da bo zgradila Angleška za vsako ladjo, ki jo bo gradila Avstro-Ogrska, tudi eno vojno ladjo. Angleška vojna mornarica v Sredozemskem morju mora biti numerično vsaj enako velika kakor zavezniška Nemčije.

Nemiri v Perziji.

Carigrad, 26. februarja. »Alemdar« izve, da je začela Rusija koncentrirati v Asabejčanu vojaštvo. Ruske oddelke so postavili na nekaterih točkah distrikta Urmia, kjer so se pojavili spori med posameznimi plemeni.

Revolucija v Mehiki.

London, 26. februarja. Glasom brzojavk iz Mehike so postavili Madera in Juareza ob neki zid in ju ustrelili.

N. w York, 26. februarja. Glasom

brzojavke iz Veracruz so se bivši finančni minister Ernesto Madero s svojima obema sinovima in oče bivšega predsednika, Francesco Madero odpeljali na kubanski vojni ladji v Raveno.

New York, 26. februarja. Iz El

Pasa poročajo, da je bilo 95 prostovoljcev, ki so se bili v nedeljo uprli, da na ta način protestirajo proti ustreljenju Madera, ustreljenih.

New York, 26. februarja. Kljub zatrdilom Tafta, da se bodo Zedinjene države izognile vsaki intervenciji, se pripravlja v Washingtonu dalekosežna mobilizacija. Odločal bo novi predsednik, ki nastopi prihodnji teden svojo službo. V poštev ne pride samo regularna armada, marveč tudi milica kakih 100.000 mož. Poročila iz Mehike vedo, da tudi tam narašča razpoloženje za intervencijo Zedinjenih držav, ker je sedanjí režim nevzdržljiv.

Antwerpen, 26. februarja. Tukajšne velike trgovine so dobile iz Mehike brzojavke, glasom katerih je tam položaj nevzdržljiv. Amerikanci in Evropejci trumoma beže na obal. V Mehiki sami in številnih provincijalnih mestih trajajo cestni boji naprej.

New York, 26. februarja. Rodbina ustreljenega predsednika Madera se stalno naseli v Evropi.

New York, 26. februarja. Iz Mehike poročajo, da je dala nova vlada ustreliti tudi gubernatorja provincije Cohaja, Gonzalesa. Provizorični predsednik Huerta je baje podpisal še celo vrsto drugih smrtnih obsodb.

Darila.

Upravništvu naših listov so poslali:

Za »Ciril-Metodovo družbo« Iv. Demšar iz Šmarjete na Dolenskem 2 K 40 v, kot odbiti prispevek ob odhodnici učit. gđc. Anice Golli iz Šmarjete v Gor. Logatec.

Za »Rdeči križ balkanskih držav« Franc Medica iz Mori na Tirolskem 16 K 50 v (darovali L. C. Tierno di Mori 4 K, Anton Willner, Mori 2 K 50 v in odposiljatelj 10 K).

Za »Domovino« Jos. Petelinc, tu, 10 K, kot izgubljen stav »ker ni bila lanska Sokolova maškarada v telovadnici, pač pa v veliki dvorani »Nar. doma«.

Ziveli nabiralci in darovalci!

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja povpraševanja po »Moll-ovem francoskem žganju in soli« dokazujejo uspešni vpliv tega zdravila, zlasti koristnega kot bolešči utečujoče, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklenicah po K 2.— Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na Dunaju, Tuchlauben 9. V zalozah po deželi je izrecno zahtevati Moll-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 4 33

STOLLWERCK
mlečne karamele
redilne — okusne
5 kosov — 10 vinarjev
Pristne le, če
„STOLLWERCK“
na Vsakem bonbonu!

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 26. februarja 1913.

Termin.

Pšenica za april 1913	za 50 kg	11-51
Pšenica za oktober 1913.	za 50 kg	12-12
Rž za april 1913	za 50 kg	9-77
Rž za oktober 1913	za 50 kg	9-67
Oves za oktober 1913	za 50 kg	8-70
Koruza za maj 1913	za 50 kg	7-53
Koruza za julij 1913	za 50 kg	7-75

Metereološko poročilo.

Višina nad morjem 306-2			Srednji žrati tisk 736 mm		
februar.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
25	2. pop.	741-6	-5-0	sl. svzh.	brezobl.
„	9. zv.	741-5	-1-3	sl. jvzh.	„
26	7. zj.	740-3	-8-8	sr. jvzhod	„
Srednja včerašnja temperatura -1,8,					
norm. (8 Padavina v 24 urah 0-0 mm.					

Srednja včerajšnja temperatura —1-8, norm. 0-8 Padavina v 24 urah 0-0 mm.

Zahvala.

Za mnoge dokaze odkritosrčnega sočutja in tolažbe ob priliki izgube najinega čez vse ljubljenega edinega sinčka 771

Zlatana

izrekamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znanec v neizmerni bolesti svojo srčno zahvalo

Posebno se zahvaljujemo vsem ceni darovalcem krasnih vencev in sopkov in vsem, ki so nepozabno dete v tako obilem številu spremili v prerani grob.

Žalujoča Zdravko in Ivanka Leskovic.

Zahvala.

Ker se ne moremo dostojno zahvaliti vsakemu posebej, izrekamo tem potom na iskrenejšo zahvalo vsem tistim, ki so blagopokojni gospe

Gusti Kudrovi

bili naklonjeni v življenju, ki so ji požrtvovalno stali ob strani med boleznijo in pri smrti, ter vsem, ki so na kakršenkoli način pripomogli, da je bil pogreb tako lep in veličasten, kakor tudi tistim, ki so ob prebriki izgovorili izreke sočutja in sočutje zapuščenim in tolažbe potrebni

771 redbini Kudrovi.

Stare ponarejene zobe

kupuje specialist samo danes in jutri od 5.—6. ure v hotelu pri »Maliču«, II. nadstropje, soba 27. 735

Sprejme se takoj 770

učenka

v trgovino z mešanim blagom.

Kje, pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Domača otroška vrtnarica

išče službe. 757

Vstopi takoj. — Ponudbe naj se blagovolijo do 15. marca poslati upravništvu »Slov. Nar.« pod »Vrtnarica 18«.

Prešernove slike

prodaja in pošilja po poštne povzetju

Iv. Bonač v Ljubljani.

Cena slike 5 kron. 372

V »Mestni zastavljalnici«

dne 16. januarja 1913 skupaj za 11 K 90 v prodanih: 761

3 sreb. zapetnic, 2 zl. brožice in 2 zl. prstanov, naj se izvoli kumec ali kdor o tem ve — proti nagradi — zglasiti pri J. Jontesu, slugi tega zavoda.

Pisalni stroj

dobro ohranjen, se cenó prod.

Kje, pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Kupujem

samo danes in jutri starinske stvari iz porcelana, stekla, pohištvo, slike, doze, pahljače itd. itd. kakor tudi vsak posamezni predmet, ki je čez 80 let star. Cenjeni donisi v nemškem jeziku pod »Wiener Sammler« v Ljubljani hotel pri Maliču. 763

Služkinjo

ki zna dobro samostojno kuhati

išče takoj obitelji višjega uradnika v Pazinu (Istra).

Plača po dogovoru. — Ponudbe pod naslovom: Šorli, Pazia (Istra). 760

Sprejme se ob dobri plači fin in samostojen 768

urarski pomočnik

več kakega slovanskega in nemškega jezika. Pismene ponudbe na

Rudolf Bizjak, urar in trgovec, Opatija.

Kontoristinja

se takoj sprejme pri tvrdki

R. Stermecki v Celju. 759

Resna ženitna ponudba!

36 letni vdovec s 3 otroki, dobro situiran, v lepem kraju na Goriškem, išče v svrhu ženitve gospodično, izključena tudi ni vdova, brez otrok, z lastnim premoženjem Resne ponudbe s sliko, ki se strogo tajno vrne: pošto ležete Gorica, glavna pošta, pod šifro 8000. 765

SANATORIUM „EMONA“
v Ljubljani, Komenskega ulica 4.
Privatno zdravilišče za notranje in kirurške
bolezni. Porodnišnica. Medicinske kopeli.
Larini in žel-zdravnik: Dr. Fr. Derganc, primar. I. kir. odd. dež. boln.

Proda se iz proste roke na Bledu
nova hiša

pripravna za penzionista ali obitnika.
Več se poizve pri Antonu Maroltu
v gradu št. 88. p. Bled, Gorenjsko.
717

Izvežbana šivilja
in učenka
se sprejmete v trajno delo.
Francovo nabrežje 1., II. nadst.

V plačilne težkoče zašli
trgovci in industriji
se ranžirajo
najhitreje in popolnoma diskretno in se tudi eventualno denar preskrbi. — Vprašanja pod „Filialka Ljubljana“ na upravništvu
Slovenskega Naroda.

V nobeni škodelici ne sme manjkati
pravi : Franckov : kavini pridatek,
on daje kavi slast, moč in lepo barvo. —
708—II. Kakovost vsebuje: izdatnost, okusnost in nizko ceno.
Tovarna v Zagrebu.

Modna in športna trgovina za gospode

F. MAGDIĆ

Ljubljana — nasproti glavne pošte — Ljubljana

se usoja svoje p. n. odjemalce opozoriti, da je svoj modni oddelek za gospode založil nedvomljivo z najnovejšim in najboljšim blagom iz prvih in zanesljivih tovarov in sicer v nedvomljivo naprejši izbiri.

Od 20. februarja 1913 naprej prostovoljno odračunam 10 % popusta vsakemu odjemalcu pri gotovem plačilu od mojih skromnih stalnih cen pri nakupovanju klobukov, čepic, srajc, spodnjih hlač, majic, ovratnikov, zapestnic, kravat, rokavic, nogavic, naramnic, žepnih robcev, palic, dežnikov, gumbov itd., kar bode pri sedajšnji draginji gotovo vsak z veseljem pozdravil in uvaževal. Pazite na cene v mojih izložbah!

Alojzij Papež
Emilija Papež roj. Hnaflič
poročena.
Novo mesto — Sp. Siska, 25. svečana 1913 — Šmartno pri Litiji.

Kleinoscheg

Daje se v najem odnosno tudi prodaja:
hiša z gostilno

že čez 25. let obstoječa in z lastno koncesijo, prikladna je tudi za prodajalno ki je že več let bila v tej hiši. Hiša ima vse gostilniške prostore, sobe, kuhinjo, shrambo, klet in prekrasen senčnat vrt. — Hiša leži tik ceste, vodeče v Zagreb-Samobor-Brežice-Zumberak, a v bližini se nahaja tvornica s 300 delavci, torej bodočnost zjamčena. Omeniti je še to, da v letno sezono prihaja vedno mnogo izletnikov iz Zagreba in Samobora-Brežic in da se bode v kratkem času železniška proga iz Samobora do omenjene gostilne podaljšala. Hiša se nahaja na Bregani na hrvaško kranjski meji.

Ravno tam se prodaja tudi lepo stavbišče, jako prikladno za hišo.
Daljna vprašanja na podpisane
Eduard Presočki, veleposrednik in trgovec, Samobor, Hrvaško.

Vabilo
na
redni občni zbor
ljublanske podružnice
Avstrijskega mornariškega društva
ki se vrši
v petek, dne 7. marca 1913 ob polu 7. zvečer v knjižnici c. kr. dež. vlade.

- DNEVNI RED:**
- Otvoritev obč. zbora.
 - Poročilo blagajnika o finančnem poslovanju podružnice.
 - Poročilo revizorjev.
 - Poročilo o delovanju podružnice.
 - Volitve; nove oziroma nadomestne.
 - Slučajnosti.

Fina, samostojna
kuharica išče mesta
v boljši rodbini, ev. kot gospodinja
Ponudbe pod
„Kuharica“ upravništvu »Sl. Naroda«.

Drva
mehka in trda, (suha); radi pomanjkanja prostora znižane cene. Dostavijo se na zahtevanje tudi na dom.
Parna žaga SCAGNETTI, za skladiščem državnega kolodvora.

Klobuke cilindre in čepice
v najnovejših fazonah in v veliki izbiri
priporoča
IVAN SOKLIČ.
Velika zaloga najmodernejših slamnikov.
Pristni Panama-slamniki od 9 K do 50 K.

Zajamčeno pristne
slivovke
tropinovec
hrušovec
brinjevec
vinsko žganje
se dobi v množinah od 25 l naprej pri
voločganjarni sadja

M. Rosner & Ko.
Ljubljana, poleg pivovarne „Union“.

PATENTE
vseh dežela izposluje inženir
M. GELBHAUS. oblastveno avtor. in zapriščeni patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

CZUBA-COGNAC
C. in kr. dvorni dobavitelj
Czuba Durozier & Cie
Distillerte française
Budafok
Ustanovljeno 1884. Dobi se povsod.

Inozemska prve vrste
tvornica pnevmatik
s sedežem na Dunaju išče za Ljubljano in okolico firme, ki bi proti obvezi za odjem prevzela
generalno razpečevališče.
Za dobroto je porok kilometrska garancija. Prav zmerne cene. — Cenjeni dopisi pod „Erstklassige Marke 9572“ na anončno ekspedicijo **M. Dukas**
Nachf. d. d. Dunaj I/1.

PRVO KRAJSKO PODJETJE
za izvrševanje umetnega vezenja in trgovina ročnih del
J. Repše & I. Jeršek
Ljubljana — Kongresni trg št. 5 — Ljubljana.
Zaradi velike zaloge se pričeta dela prodajajo po tvorniških cenah. Izvrševanje društvenih zastav in travkov ter vseh cerkvenih paramentov. Belo vezenje in predtiskarija. Občeznane nizke cene. Ugodni nakup raznih daril. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Lepa prilika! Lepa prilika!
Popolna acetilenska razsvetljevalna naprava za 100 plamenov
se zaradi splošne uvedbe električne luči v trgu cenó prodaja.
Naprava je bila samo 3 mesece v rabi in je kakor nova. Zraven spada okoli 400 metrov pocinjenih železnih cevi, okoli 20 lirashtih svetilk, inventne svetilke, lestenci, dvojne svetilke, vrtno svetilke, rezervni gorilci in stekla in kompletno rezilo za cevi. Prav pripravno za hotele, vile, graščine, kopališča, cestno razsvetljavo.
Vprašanja ozir. gledanje pri gosp.
Karlu Janiču v Zalcu, Spodnje Stajersko.